

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

XVIIe RECHTSKUNDIG CONGRES. — Oproep tot de Vlaamsche Juristen. — M. René Victor: Hans Kelsen vijftig jaar.

RECHTSPRAAK.

Hof van Verbreking Brussel. — 2de Kamer. — 22 Febr. 1932. — 9e Kamer. — 18 November 1931. — 6e Kamer. — 4 November 1931. — *Strafrecht - Banbreuk van Uitdrijving - Bewijs door het Openbaar Ministerie te leveren.*

Rechtb. van Koophandel te St. Nikolaas-Waas. — 8 Maart 1932. — *Fonds van betaling.*

Werkrechtensraad van Antwerpen. — 23 Maart 1932. — *Internationaal privaet recht - Bevoegdheid - Dienstcontract in den vreemde gesloten en in België uitgevoerd.*

NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.

Rechtbank Amsterdam. — 19 Juni 1931. — *Zeerecht - Overeenkomst van Reisbevrachting.*

FISCALE KRONIEK. — Verlenging van den duur eener vennootschap, door Notaris P. Thuybaert.

MINISTERIEELE OMZENDERBRIEF. — Naamloze Vennootschappen. — Registratierecht.

MEDEDEELINGEN.

WETGEVING.

BALIELEVEN.

HANS KELSEN VIJFTIG JAAR

Hans Kelsen, de gekende leider der Weense school van het staatsrecht, is onlangs vijftig jaar geworden. Te dezer gelegenheid hebben zijne bewonderaars en leerlingen een feetschrift uitgegeven getiteld « Gesellschaft, Staat und Recht. — Untersuchungen zur reinen Rechtslehre ». De meeste rechtsgeleerde tijdschriften in Oostenrijk en Duitschland hebben tevens artikelen aan Hans Kelsen gewijd.

Het is ten zeerste wenschelijk dat ook ten onzent naar aanleiding van dezen verjaardag de aandacht even gevestigd worde op dezen rechtsgeleerde die zonder twiifel een van de allergrootsten is die thans leven.

Niemand meer dan hij heeft in zijn werk consequenter de gedachte doorgedreven dat de rechtswetenschap zooals elke andere wetenschap een eigen gebied moest beheerschen, dat ze wetenschappelijk moet beschouwd worden met een eigen methode en dat de jurist volstrekt wars moest blijven niet enkel van alle theologische of natuurrechtelijke maar ook van alle sociologische en politieke elementen die nooit anders gedaan hebben dan de rechtswetenschap vertroebelen en haar afhankelijk maken van andere disciplinen.

Kelsen onderscheidt eerst, naar Kantiaanschen trant, de wereld der natuurwerkelijkheid die wetenschappelijk beheerd wordt door het stelsel der natuurwetten die geen uitzondering dulden, van de wereld van het « sollen », hetgeen behoort te zijn, die beheerd wordt door normen of leefregelen die een eigen gelding en een eigen waarde hebben, ook dan wanneer ze worden overtreden.

En in deze wereld der normen wil Kelsen ook een scherpe lijn trekken tusschen de normen der moraal en deze van het recht, waartusschen de scheiding steeds zoo vlottend geweest is.

De norm der moraal is categorisch en autonoom terwijl de rechtsnorm hypothetisch en heteronoom is. De rechtsregel is dus geen bevel zooals de regel van de ethica, het is een oordeel dat een verband tot stand brengt tusschen een bepaald feit en een rechtsgevolg.

De rechtsregel verbiedt dus niet een bepaalde gedraging of beveelt niet op absolute wijze een bepaalde onthouding, doch knoopt aan zekere voorwaarden zekere gevolgen vast. Zoo beveelt de rechtsnorm niet op categorische wijze « gij zult niet stelen » doch het schema van de rechtsnorm doet zich voor als volgt « wanneer de voorwaarde dat iemand zich aan diefstal plichtig gemaakt heeft aanwezig is, hoeft straf te worden opgelegd ».

Deze rechtsregel die dus geen bevel meer is maar een voorwaardelijk oordeel, is het vertrekpunt van het uitgebreid juridische leerstelsel dat door Kelsen werd opgebouwd. Het verband tusschen de feitelijke voorwaarde en het rechtsgevolg

vormt dan ook bij Kelsen het voorwerp eener uitgebreide studie en juist in die bijzondere wijze van verbinding die Kelsen de toerekening noemt, legt hij de heele waarde en de heele kracht van de rechtsnorm.

Zooals in de natuurwetenschappen het verband tusschen oorzaak en gevolg de natuurwet doet ontstaan, vindt Kelsen in het verband tusschen feitelijke voorwaarde en rechtsgevolg (uitvoering of straf), in de toerekening dus, de specifieke waarde van de juridische norm. Deze rechtsnormen nu staan niet afzonderlijk of gelden niet willekeurig, doch ze hebben een vaste plaats in een volledig systeem van leefregelen waarin voortdurend de mindere normen ondergeschikt zijn aan de hogere en aan deze laatste hunne kracht ontleenen. Zooals een verordening hare gelding put uit een wet en een wet op hare beurt uit de grondwet, bestaat er eene ladder van normen, wat Kelsen noemt de « Stufenbau des Rechts ».

Het ligt nu voor de hand dat we steeds verder wenschen te grijpen en trachten te komen tot de hoogste norm die aan al de andere gelding toekent. Deze norm is natuurlijk in het positieve recht niet voorhanden en het eigenaardige van het systeem van Kelsen is dat hij deze oorsprongsnorm als zuivere hypothese opvat. Hij postuleert een eerste grondnorm die aan de constituenten bevoegdheid verleent tot het uitvaardigen der grondwet. En hij acht zijn stelsel dat op dergelijk postulaat berust niet minder wetenschappelijk dan de mathematische wetenschap die ook van eenvoudige postulaten vertrekt en die nochtans steeds als model van wetenschappelijke methode wordt gesteld.

Daarentegen geeft deze stelling der hypothetische grondnorm aan heel de rechtswetenschap, eene eenheid en eene gebondenheid welke zij tot nog toe had ontbeerd.

Deze enkele beginselen die aan het stelsel van Kelsen tot grondslag dienden zijn van het allergrootste gewicht omdat zij aan de wetenschappelijke behandeling van het recht oneindig nieuwe horizons openen. Dat ze fel bestreden worden zal niemand verwonderen, maar wat vooral hun grootste verdienste geweest is bestaat er in dat zij de algemeene rechtstheorie en ook het staatsrecht in de laatste jaren in het brandpunt geplaatst hebben van de wetenschappelijke belangstelling.

Deze grondprincipen zijn de basis geweest waarop Kelsen heel de rechtstof heeft bewerkt met een verbazend scherp doorzicht en met een zoo uitgebreide kennis als men ze slechts zelden ontmoet.

Zijn eerste uitgebreid werk « Hauptprobleme der Staatsrechtslehre » dat in 1911 verscheen was werkelijk als een opening en heeft de algemeene rechtsleer alsook het staatsrecht op volstrekt onbe-

Oproep tot de Vlaamsche Juristen

XVIIe Rechtskundig Congres

Het Rechtskundig Weekblad houdt er aan nogmaals een warmen oproep te richten tot al zijn lezers opdat zij talrijk zouden deelnemen aan het Rechtskundig Congres, dat ingericht wordt te Gent op heden Zaterdag 2 en morgen Zondag 3 April.

Dit congres belooft inderdaad uitermate belangwekkend te zijn. Nu ons verzekerd is geworden dat nog dit jaar de wet op de vervlaamsching der rechtspleging in burgerlijke en handelszaken zal gestemd worden heeft elk Vlaamsch jurist er het grootste belang bij de bespreking bij te wonen betreffende de houding van den bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden in deze gewichtige aangelegenheid.

Ook de bespreking van de wet op de aanstaande verkiezingen voor de Handelsrechtbanken zal van het grootste gewicht zijn. Inderdaad de aanstaande verkiezingen der rechters van de Handelsrechtbanken, welke zullen geschieden volgens de bepalingen der wet van 1924, dienen ons de volledige vervlaamsching te brengen van deze rechtscolleges die tot nog toe in onze Vlaamsche gewesten burchten waren van verfranschingsgeest en van verzet tegen alle Vlaamsche rechtscultuur.

Deze beide gewichtige punten zullen besproken worden op de vergadering van Zaterdag namiddag om 3 uur in de lokalen der Gentsche Hoogeschool, Volderstraat.

Tijdens deze vergadering zal tevens gehandeld worden over de hervorming van de rechterlijke inrichting en van de procedure. De namen der inleiders van de debatten, namelijk Professor L. Van Bauwel en Mr I. Van den Brande, staan borg voor de degelijkheid.

De zittingen der twee afdelingen van publiek recht en algemeen recht, die zullen vergaderen op Zondag 3 April te 10

uur, zijn gewijd aan zuiver wetenschappelijke rechtspunten.

Wij brengen hierna de dagorde dezer zittingen in herinnering:

A. — PUBLIEK RECHT.

Mr René Victor: Het Begrip van de souvereiniteit.

Mr Maurice Orban: De Rechtstheorie van het Federalisme.

Dr. E. Van Raalte: Modern Volkenrecht.

B. — ALGEMEEN RECHT

Dr. Karel Van Acker: Het waarachtig getuigenis.

Mr Van Hille: De nieuwe Fransche wet betreffende de rechten der vrouw in zake vereffening der gemeenschap.

Mr Gerard Romsée: Transcriptie in zake koop en verkoop van eens anders goed.

Mr Prosper Thuysbaert: Het registratierecht en de vennootschappen.

Buiten het belang dat deze spreekbeurten bieden op wetenschappelijk en vakkundig gebied, geeft het congres aan de Vlaamsche juristen de gelegenheid elkaar beter te leeren kennen en zal het hen aanzetten om elkaar te steunen in den strijd voor de vervlaamsching van ons rechtsleven.

De rechtskundige congressen leveren meer dan wat ook het bewijs van de uitstekende geschiktheid van onze taal voor de behandeling van alle rechtsvragen, zowel deze van zuiver wetenschappelijken als van praktischen aard.

Niemand mag dus te Gent ontbreken!

gane wegen gedreven. Al de grondvragen der rechtswetenschap, die sinds eeuwen het voorwerp der heftigste betwistingen uitmaken, werden door hem ontleed met een buitengewone klaarheid en voor eeuwenoude strijdvragen werden zoo afdoende oplossingen voorgesteld dat toen reeds de jonge hoogleraar op zeer korten tijd een werkelijke nieuwe school stichtte van talrijke aanhangers die enthousiast den nieuw aangelegden weg betraden.

Na dit eerste hoofdwerk hebben de andere werken elkander opgevolgd in vlug tempo en heeft Kelsen alle gewichtige vraagstukken, die aan de rechts- en staatsleer gesteld werden, op grondige en originele wijze behandeld zonder af te wijken van de hoofdlijnen die hij zich van den beginne af in zijn wetenschappelijk werk had gesteld.

In 1925 eindelijk gaf Kelsen zijn « Allgemeine Staatslehre » uit, dat zijn standaardwerk zal blijven en waarin hij een synthese geeft van heel zijn stelsel. Het is een werk zoo voldragen en zoo gaaf als er slechts weinigen in de letterkunde van het Staatsrecht zijn voortgebracht.

Meer nog dan door zijn principieele stellingen heeft Kelsen de aandacht getrokken door de oplossingen welke hij heeft voorgesteld voor de meest omstrede twistvragen van staats- en rechtsleer; zoo het volledig opheffen van alle onderscheid tusschen subjectief en objectief recht, onderscheid dat slechts mogelijk was zoolang men het recht beschouwde als een bevel of een verbod en dat volledig verdwijnt wanneer men den rechtsregel beschouwt als hypothetisch oordeel; zoo vooral zijn volstreekte vereenzelviging van recht en staat, daar de rechtsregel berust op de toerekening terwijl de staat niets anders is dan het centraal punt waarnaar al de lijnen van toerekening zich richten; zoo het opheffen van alle verschil tusschen publiek en privaatrecht, verschil dat niet meer denkbaar is in een stelsel waar de staat niets anders is dan de rechtsordening zelve; zoo eindelijk zijn stelling van het primaat van het volkenrecht boven het staatsrecht, dat in de volkenrechtelijke litteratuur der laatste jaren oneindig grooten invloed heeft gehad.

Niemand kan beweren op de hoogte te zijn van de tegenwoordige rechtsleer wanneer hij niet ten minste de « Allgemeine Rechtslehre » van Kelsen heeft doorgewerkt.

De arbeid van dezen genialen man, die thans slechts 50 jaar oud is, is ontzaglijk en het is vooral opmerkenswaardig welken vruchtbaren invloed deze arbeid in de laatste jaren heeft uitgeoefend. Ieder die

aan rechtstheorie of staatsrecht doet is gehouden tegenover Kelsen stelling te nemen en het feetschrift dat door zijn bewonderaars thans is uitgegeven toont aan op welke verscheiden gebieden de leer van Kelsen heeft ingewerkt.

Inderdaad, wanneer de schaar dergenen, die de « Reine Rechtsleer » zooals Kelsen die opvat, uitbouwen, zeer groot is, zien wij ook hoe het werk van dezen geleerde het uitgangspunt geworden is van verschillende belangrijke afwijkende strekkingen die zich thans in de theoretische rechtswetenschap voordoen en hoe b.v. de fenomenologen die aanhangers zijn van de wijsbegeerte van den Duitschen logicus Husserl, deze jonge wijsbegeerte willen toepassen op de rechtsphilosophie, door volledig uit te gaan van het rechtstheoretisch werk van Kelsen.

Mogen wij het dan niet betreuren dat het werk van zulken man niet enkel bijna volledig onbekend is in het midden van onze juristen, die zich bezighouden met de praktijk van het recht, doch dat ook op onze Universiteiten dit werk grootendeels onbesproken en onbekend blijft.

De uitgave van het feetschrift ter eere van Kelsen was stellig een gunstige gelegenheid om ook in de Vlaamsche rechtsmiddens belangstelling te vragen voor deze figuur, waarmede men het niet eens hoeft te zijn, maar die ieder wetenschappelijk rechtsgeleerde moet kennen en waardeeren. René VICTOR.

NOTA. — Wij geven hieronder den inhoud van het feetschrift die aantoonst op welk uitgebreid gebied de opstellers ervan zich bewegen.

I. — Philosophisch-sociologisch deel: Dr Jozef Dobretsberger, Professor aan de Universiteit te Graz « Erkenntnistheorie und Naturrecht ». — Dr Felix Kaufmann, Privaatdocent aan de Universiteit te Weenen « Juristisch- en soziologischer Rechtsbegriff ». — Dr Julius Kraft, Privaatdocent aan de Universiteit te Frankfurt a/M « Reine und angewandte Soziologie ». — Dr Julius Moor, Professor aan de Universiteit te Budapest « Reine Rechtslehre, Naturrecht und Rechtspositivismus ». — Dr Tomoo Otaka, Professor aan de Universiteit te Keijo « Künftige Aufgaben der Reinen Rechtslehre ». — Dr Erich Voegelin, Privaatdocent aan de Universiteit te Weenen « Das Sollen im System Kants ».

II. — Juristisch deel. Dr Walter Henrich, Professor aan de Deutsche Technische Hoogeschool, Brünn « Die Verfassung als Rechtsinhaltsbegriff ». — Dr Jozef K. Kunz, Privaatdocent aan de Universiteit te Weenen « Statisches und dynamisches Völkerrecht ». — Dr Adolf Merkl, Professor aan de Universiteit te Weenen « Prolegomena einer Theorie des rechtlichen Stufenbaues ». — Dr Leonidas Pitamnis, Gezant van het Yougoslavische Koninkrijk, Washington « Zur Lehre von der richterlichen Funktion ». — Dr Fritz Schreier, Privaatdocent aan de Universiteit te Weenen « Reine Rechtslehre und Privatrecht ». — Dr Alfred Verdross, Professor aan de Universiteit te Weenen « Die allgemeinen Rechtsgrundsätze als Völkerrechtsquelle ». — Dr Franz Weyr, Professor aan de Masaryk-Universiteit te Brünn « Reine Rechtslehre und Verwaltungsrecht ». — Dr Kissaburo Yokota, Professor aan de Universiteit te Tokio « Begriff Gliederung der Verfassung der Völkerrechtsgemeinschaft ».

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn eisch;

Gehoord de betichte in zijne besluiten en middelen van verdediging, ontwikkeld door Mter Le Paige, junior, advocaat;

Aangezien het vast staat dat de betichte Blinow, uit het Koninkrijk gedreven zijnde, door de gendarmerie naar de Oostgrens werd overgebracht en te Verviers (statie) in vrijheid is gesteld geworden, voorzien van een voor 24 uren geldigen reiswijzer, ten einde het land te verlaten;

Aangezien het Beheer der Veiligheid in zijne mededeeling aan den onderzoeksrechter in dato 2 October 1931 erkent geen enkel bewijs te bezitten als zou de betichte werkelijk de grens hebben overschreden;

Aangezien het ook blijkt uit de ingewonnen inlichtingen bij de politie van Aken en van Rosendaal als bij de Maréchaussée te Bergen-op-Zoom en te Ossendrecht dat deze vreemdeling op de overeenstemmende tijdstippen van het wanbedrijf hun onbekend is gebleven en niet door hen over hunne grenzen terug werd gestuurd;

Aangezien het bijgevolg niet bewezen is gebleven door het onderzoek dat de betichte, die bevel ontvangen had het Koninkrijk te verlaten, en dewelke op 25

kilometers werd gebracht van de grens voor dewelke hij den wensch had uitgedrukt om België te ontruimen, werkelijk het Belgisch grondgebied heeft verlaten en er naderhand terug gekeerd zou zijn; Aangezien aldus de bestanddeelen om het wanbedrijf van banbreuk van uitdrijving uit te maken, zich in het onderhavig geval niet voordoen;

Om deze redenen:

Rechtdoende tegensprekelijk: Spreekt de Rechtbank den betichte vrij en stelt hem buiten zaak zonder kosten.

2. — Op beroep van het Openbaar Ministerie wijzigde het Hof van Beroep te Brussel (9e Kamer, Voorzitter: M. Boucquoy. Op. Min. M. Collard) vermeld vonnis bij arrest van 18 November 1931:

ARREST

Gezien het beroep ingediend op 6 November 1931 door het Openbaar Ministerie tegen het vonnis uitgesproken (door 1 rechter) den 4den November 1931 door de Rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Antwerpen dewelke, rechtdoende in boetstraffelijke zaken om de redenen in het vonnis aangehaald, den betichte vrij spreekt zonder kosten;

Gehoord het verslag gedaan door den heer Voorzitter;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn eisch;

Gehoord de betichte in zijne middelen van verdediging ontwikkeld door Mter Le Paige, advocaat;

Gezien zijne schriftelijke conclusiën; Aangezien het beroep regelmatig is;

Aangezien het bij missing is dat het eerste vonnis als geboortedatum van Blinow aangeeft 23 Mei 1905, dat betichte geboren is op 23 October 1905;

Aangezien uit de bekentenissen zelve van betichte spruit dat hij het land heeft verlaten;

Aangezien hij het bewijs niet brengt dat het onvrijwillig is dat hij het land terug is binnengekomen;

Aangezien diensvolgens betichte plichtig is aan banbreuk van uitdrijving, gepleegd te Antwerpen tusschen 8 en 12 September 1931;

Om deze beweegredenen:

Het Hof,

Doet het vonnis a quo te niet en opnieuw beslissende met eenparigheid van stemmen, gezien artikels 6 der wet van 12 Februari 1897, 194 van het wetboek van strafvordering wetsbepalingen aangeduid door den Heer Voorzitter, verwijst den betichte tot een gevangenzitting van vijftig dagen en tot de kosten van beide aanleggen beloopende in het geheel op 182 frank 95 centiemen.

3. — Op voorziening in verbreking van den betichte, heeft het Hof van Verbreking (2de Kamer, Voorzitter: M. Silvercruijs; verslaggever: M. Richard; Op. Min.: M. Sartini van de Kerckhoven) op 22 Februari 1932 het volgend arrest geveld:

HOF VAN VERBREKING

2e KAMER — 22 FEBRUARI 1932 (vertaling)

Gehoord den Heer Richard, Raadsheer, in zijn verslag en op de besluiten van den Heer Sartini van de Kerckhove, Advokaat-Generaal;

Op het tweede middel van de voorziening, steunende op de schending van art. 6 van de Wet van 12 Febr. 1897, 154, 189 en 191 van het Wetboek van Strafvordering, 9 van de Grondwet en van de algemeene beginselen van het Strafrecht, omdat het arrest aanleger schuldig verklaart van het wanbedrijf van banbreuk zonder dat het door het Openbaar Ministerie bewezen was geweest dat aanlegger vrijwillig op 's Rijks grondgebied was teruggekomen, het Openbaar Ministerie ook ontlastend van het bewijs te leveren van het moreel bestanddeel van het misdrijf;

Aangezien aanlegger vervolgd was wegens banbreuk en dat hij, bij middel van regelmatig genomen besluiten tegen de betichting had opgeworpen « dat op eenige meters van de grens aangekomen hij er door de Nederlandsche en Deutsche politie, terug op het Belgisch grondgebied gedreven was geweest »;

Aangezien de rechter die ten gronde gevonnist heeft voor plicht had op die

bewering, die in het stelsel van de verdediging de schuld uitsloot, te antwoordden; dat hij die bewering klaarblijkelijk kon verwerpen, hetzij met ze te ontkennen, hetzij met haar geen genoegzame nauwkeurigheid toe te kennen, namelijk omdat ze niet uitlegde hoe aanleger die te Antwerpen aangehouden was geweest — er gebleven was — om wille van een zoo-gezegde dwang die zich slechts bij de grens had geopenbaard; maar dat, zonder zich daarover verder te verklaren, het bestreden arrest slechts beslist dat het uit de bekentenissen zelf van den betichte spruit dat hij het Rijk heeft verlaten, dat hij het bewijs niet brengt dat hij er onvrijwillig is teruggekomen en dat hij bij gevolg zich plichtig heeft gemaakt aan banbreuk te Antwerpen tusschen den 6den en 11sten December 1931;

Aangezien de rechter ten gronde door aldus uitspraak te doen, den rang der bewijzen heeft verwisseld; dat van het oogenblik dat een der bestanddeelen van het misdrijf betwist werd, het niet aan den betichte was zijn onschuld te bewijzen, maar wel aan de vervolgende partij zijn schuld vast te stellen; waaruit volgt dat het bestreden arrest geveld is geweest in schending van de wetsbepalingen in het middel bedoeld;

Om deze redenen:

en zonder dat het noodig zij zich bij de andere grieven door de voorziening van aanlegger geuit op te houden, verbreekt de bestredene beslissing, beveelt dat het huidig arrest overgeschreven zal worden op de registers van het Hof van Beroep van Brussel en dat melding ervan gedaan zal worden op rand van de vernietigde beslissing; laat de kosten ten laste van den Staat, verzendt de zaak naar het Hof van Beroep van Gent.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS WAAS

8 MAART 1932

Referendaris: M. L. Thuysbaert
Pl.: Mr L. Delwaide en Mr W. Melis

FONDS VAN BETALING.

Bij trekking van een wisselbrief moet het fonds van betaling bestaan op den vervaldag. (art. 4 Wet van 20 Mei 1872 op den Wisselbrief en het Orderbriefje).

Het is een onbetwistbare fout een faktuur te zenden over verkochte koopwaar, en deze slechts later af te sturen.

N. V. Saturnia Weberei t/ Thielen

Aangezien de vraag strekt ten einde gedaagde zich te hooren en zien veroordeelen om aan de aanlegster de som van 2.532,50 fr. te betalen, uit hoofde van levering van waren, inbegrepen de kosten van een aangeboden en niet-betaalden wissel met de gerechtelijke interesten, en de kosten des gedings, en de verklaring dat het te vellen vonnis uitvoerbaar zal zijn niettegenstaande verzet of beroep en zonder kosten;

Aangezien gedaagde erkent bij aanlegster 4.403 m. etiketten gekocht te hebben;

Dat hij eveneens erkent dat hij in dato 4 April 1931 een faktuur ontving betaalbaar den 4 Mei daaropvolgende; doch beweert dat hij de waren niet ontving, noch op 4 April, noch op 4 Mei; dat hij de faktuur niet geweigerd heeft omdat hij in de meening verkeerde dat de waren eerstdaags zouden aankomen; dat hij, integendeel, op 4 Mei den aangeboden wissel weigerde te betalen daar hij nog altijd de waren niet ontvangen had;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat de kwestieuze waren op 1 Juni 1931 te St. Niklaas in het openbaar entrepot werden geplaatst; dat hieruit mag worden afgeleid dat de waren slechts einde Mei naar gedaagde werden verstuurd; dat deze verklaart dat hij begin Mei verhuisd is van Drie Koningen naar de Regentiestraat, zoodat het als waarschijnlijk voorkomt dat de koopwaar aangeboden zijnde ter vroegere woonplaats van gedaagde, deze steeds onwetende is gebleven van de aankomst der koopwaar, en van het in bewaring geven derzelfde in het entrepot;

Aangezien het tegendeel door aanlegster niet wordt bewezen, zelfs niet beweerd;

Aangezien aanlegster onbetwistbaar een fout beging met verweerder een faktuur te zenden dan wanneer hij de koopwaar slechts twee maand later afstuurde;

Dat aanlegster nog een groter fout beging met op 4 April 1931 een wissel te trekken op verweerder, dezen op 4 Mei ter betaling aan te bieden zonder den betrokkene het fonds tot betaling te bezorgen;

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e KAMER — 22 FEBRUARI 1932

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e KAMER — 18 NOVEMBER 1931

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

6e KAMER — 4 NOVEMBER 1931

STRAFRECHT — BANBREUK VAN UITDRIJVING — BEWIJS DOOR HET OPENBAAR MINISTERIE TE LEVEREN.

Het Openbaar Ministerie moet het bewijs leveren van de verschillende bestanddeelen van het misdrijf.

Om het wanbedrijf van banbreuk van uitdrijving te bewijzen moet het namelijk bewijzen dat de betichte het Belgisch grondgebied verlaten heeft en dat hij er naderhand teruggekeerd is.

De Boetstraffelijke Rechtbank van Antwerpen, 6e Kamer. Voorzitter M. Diercxsens. Op. Min. M. Gaeremynck, heeft op 4 November 1931 het volgend vonnis geveld in zake:

Openbaar Ministerie t/ Blinow Johan

Gezien de stukken van het onderzoek; Gehoord de lezing der stukken van het bundel;

Aangezien gedaagde geen enkel verwijt treft; dat met zekerheid mag gezegd worden dat, indien aanlegster de koopwaar te gelijktijd met de faktuur had afgestuurd op 4 April, deze ter bestemming ware aangekomen voor deze woonstverandering, zoodat er van in bewaring leggen in het entrepot of terugzenden der koopwaar, geen spraak zou geweest zijn;

Aangezien in die omstandigheden niet kan ingegaan worden op de vraag van aanlegster om de kosten van aanbidding van den wissel en van terugzending der koopwaar ten laste van verweerder te leggen;

Aangezien verweerder zijnerzijds aanbiedt de overeenkomst uit te voeren;

Om deze redenen:

De Rechtbank alle verdere of tegenstrijdige beslitselen verwerpende laat verweerder toe en, voor zooveel nodig, beveelt hem de kwestieuze overeenkomst uit te voeren; zegt dat de kosten van aanbidding van den wissel en van terugzending der koopwaar ten laste zullen blijven van aanlegster; verklaart de rechtsvoordering ongegrond, voor zooveel ze strijdig is met wat voorgaat, wijst ze af, veroordeelt aanlegster tot de kosten.

WERKRECHTERSRAAD VAN ANTWERPEN (KAMER VOOR BEDIENDEN)

23 MAART 1932

Voorzitter: M. Dieltiens
Rechterlijke bijzitter: Mr Ed. Vlietinck
V. t/ N. V. Brabant
Pl.: Mr R. De Jongh en Mr E. Smets

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT — BEVOEGDHEID — DIENSTCONTRACT IN DEN VREEMDE GESLOTEN EN IN BELGIE UITGEVOERD.

De Belgische Werkrechtscaden zijn bevoegd om een geschil te berechten tusschen eenen Belgischen bediende en eene vreemde firma nopens een dienstcontract in den vreemde gesloten en in België uitgevoerd.

De Belgische wet van 7 Oogst 1922 op het dienstcontract, is van internationale openbare orde en dus van zakelijk statuut.

De partij die een dienstcontract opzegt met (ongenoegzaam) preadvies, moet aanschouwd worden als hebbende geen zwaarwichtige grieven tegen de andere partij.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Jos. Van der Stighelen, in dato van 7 Januari 1932, strekkende tot betaling eener som van fr. 11.296,77, ten titel van schadevergoeding voor ongewettigde verbreking der mondelinge dienstovereenkomst tusschen partijen gesloten, met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de poging tot verzoening ter zitting aangewend vruchteloos is gebleven;

Aangezien verweerder beweert dat de Raad onbevoegd is eerstens omdat zij eene Nederlandsche maatschappij is, en het contract in Nederland werd afgesloten, zoodat het geding moet geslecht worden door eene Nederlandsche Rechtbank en volgens de Nederlandsche wetten; ten tweede omdat tusschen partijen geen band van ondergeschiktheid heeft bestaan en dus ook geen dienstcontract; eindelijk en ten derde omdat het gezamenlijk bedrag der vergoedingen de som van fr. 24.000,— 's jaars te boven ging;

Aangezien wat het eerste middel van onbevoegdheid betreft, artikel 52 der Belgische wet op de bevoegdheid toelaat eenen vreemdeling voor de Belgische Rechtbanken te dagen (3°) wanneer de verbintenis waarop de eisch gesteund is, in België ontstaan is of uitgevoerd, of aldaar uitgevoerd moest worden;

Aangezien aanlegger aangesteld was geworden om de voortbrengsten van verweerder te plaatsen en hij te Antwerpen zijne vergoedingen ontving, welke laatste omstandigheid de toepassing medesleept van artikel 42 derzelfde wet op de territoriale bevoegdheid;

Aangezien wat de vraag betreft of hier de Nederlandsche wet — die van den werkgever en ook van het «locus-actus» — of de Belgische wet — die van den werknemer en tevens van de plaats der uitvoering — moet worden aangewend, eene andere vraag doet ontstaan die van den aard der wet door aanlegger ingeroepen van het standpunt beschouwd van het internationaal privaatrecht;

Aangezien om te weten of buiten de

sfeer der publieke, rechterlijke- en strafwetten van het persoonlijk recht van den vreemdeling moet afgeweken worden door toepassing der «lex fori», de rechter moet onderzoeken welke de inzichten van den maker der landswet geweest zijn (A. Weiss, Droit Internat. privé III, bl. 104-105);

Aangezien de voornaamste beschikkingen der Belgische wet op het dienstcontract van 7 Augustus 1922 van openbare orde zijn — zie artikels 1, 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 17, 18, 20, 26 en 27, met nietigverklaring van tegenstrijdige overeenkomsten zooals het geval is met artikels 6, 8, 9, 13, 17, 18, 20;

Aangezien gezeide wet, in de gedachte van den wetgever, niet alleen het vaststellen van gebruiken beoogde maar in het bijzonder de beteugeling, ten gunste der handels- en nijverheidsbedienden van misbruiken, mogelijk gemaakt door de economische of stoffelijke zwakheid van den werknemer wiens vrijheid de wetgever wilde vrijwaren — zie artikels 1, 6, 17 en 20; zoodat het de bescherming geldt van zedelijke belangen;

Aangezien zulke wet al de overeenkomsten beheerscht die in het land gevormd of op Belgisch grondgebied moeten uitgevoerd worden onafhankelijk van de nationaliteit der partijen (Poullet, Manuel de Droit international privé belge, n° 304) en dus van internationaal openbaar belang is, dus van zakelijk statuut;

Aangezien ten overvloede op te merken is dat artikel 17 derzelfde wet door eene straf bekrachtigd wordt, en strafwetten tot het zakelijk statuut behooren;

Aangezien bijgevolg vermeldde wet als van openbare orde in haar geheel mag beschouwd worden;

Aangezien in het tegenovergesteld stelsel de vreemde werkgever zich mag onttrekken aan de toepassing der wet op de Belgische bediende in wiens belang vooral de wet van 1922 werd gemaakt, in een minder gunstigen toestand zou geplaatst worden dan zijne landgenooten van dezelfde klas en bovendien wanneer geen van beide contractanten tot de Belgische nationaliteit behooren, de ontoepasselijkheid der wet voor gevolg hebben zou, het gedoogen der maatschappelijke misbruiken, wiens bestrijding door den Belgischen wetgever beoogd werd;

Aangezien bijgevolg ook art. 42 der wet van 1876, rakende de territoriale bevoegdheid, van toepassing is;

Aangezien wat het middel van onbevoegdheid aangaat, afgeleid uit het vermeend gebrek aan dienstcontract, de vierdubbele omstandigheid dat het abonnement op den ijzerweg gedeeltelijk door verweerder werd betaald, dat hij gelast werd met de inning van sommen door de klanten verschuldigd, o.m. onder vorm van wisselbrieven, dat aanlegger herhaaldelijk verzocht werd verslagen in te dienen, eindelijk dat hij niet blijkt voor eenige andere firmas werkzaam te zijn geweest, bewijzen dat aanlegger, als algemeen vertegenwoordiger in België van verwerder firma te haren opzichte gehouden was door een dienstcontract en door een band van ondergeschiktheid;

Aangezien uit de gegevens door aanlegger verstrekt nopens zijne vergoedingen van 1 December 1930 tot einde November 1931, en welke door de cijfers en berekeningen der tegenpartij niet worden weerlegd, blijkt dat hij jaarlijks niet boven de 24.000 fr. trok, de 1.000 fr. voor het abonnement mede in aanmerking genomen wordende;

Aangezien de Raad dus bevoegd is om het geschil te berechten;

Ten gronde:

Aangezien verweerder op 30 October aanlegger opzegde tegen einde der volgende maand, hetgeen betekende dat zij het inzicht niet had aanlegger onmiddellijk af te danken, alhoewel in haren opzeggingsbrief zij redenen aangeeft onder vorm van herinnering aan feiten van niet verantwoordde inningen van sommen, alhoewel de wet, in geval van dienstcontractverbreking met preadvies, geen rechtvaardiging noch uitleg vereischt (vgl. vonnis 28 Juni 1931 Rechtspraak omtrent Werk- en Dienstverhuring, 1, 21);

Aangezien overigens, wat de ingeroepen reden betreft, zij niet in ernstige aanmerking komen kan, vermits het enkel gaat over twee sommen door aanlegger geïnd en deze vroeger oorlof had gekregen geïnde sommen in te houden in minderling zijner provisiën of commissieloonen (zie briefwisseling 29 Maart 1930 en 27 Juni 1930) zoodat er van grove fout geen spraak kon zijn;

Aangezien het dienstcontract aangegaan was voor een bepaald tijdperk van 3

jaren en aanlegger op grond van artikel 16 der wet op het dienstcontract aanspraak mag maken op 6 maanden loon als schadevergoeding, zij op een bedrag van fr. 11.296,77, zoodat de opzeg met één maand preadvies onvoldoende was in het huidige geval;

Om deze redenen:

De Werkrechtscaden, alle andere of tegenstrijdige beslitselen verwerpende, verklaart zich bevoegd en veroordeelt verweerder te betalen aan aanlegger ten titel van schadevergoeding de som van elf duizend twee honderd zes en negentig frank 77 centiemen, met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings geraamd op de somme van zeven en tachtig frank 95 centiemen.

Aldus gevonnisd en uitgesproken ter openbare zitting van 23 Maart 1932.

Nederlandsche Rechtspraak

RECHTBANK AMSTERDAM

19 JUNI 1931

Voorzitter: Mr. C. W. Thöne
Rechters: Mrs J. J. ter Maten, Prof. F. G. Scheltema (plv.)

ZEERECHT — OVEREENKOMST VAN REISBEVRACHTING — AANWIJZEN EN KIEZEN VAN LAADPLAATS — ONVERPLICHT VOLGEN VAN DE AANWIJZING VAN DEN BEVRACHTER — AANSPRAKELIJKHEID VOOR FOUTIEVE KEUZE VOLGENS DE ONDERHAVIGE OVEREENKOMST EN VOLGENS DE WET — CLAUSULE IN DE CHARTEPARTIJ: «THAT THE SAID VESSEL SHALL PROCEED TO LE HOUDEL...» OR SO NAER THERETO AS SHE MAY SAFELY GET AND LIE ALWAYS AFLOAT AND THERE LOAD A CARGO OF 300 TONS STONE» — BETEKENIS DAARVAN; OOK VOOR HAVENS WAAR 'T GETIJ STERK WERKT — WEGVAREN VOOR AFLOOP DER INLADING — SCHADEVERGOEDING OP DIEN GROND EN OP GROND VAN NIET TIJDIGE LEVERING VAN HET SCHIP OM TE LADEN.

Uit onderhavige clause blijkt wel aan welke vereisten de laadplaats van het schip moest voldoen, maar niet dat het tot de plichten van den bevrachter behoorde zulk een laadplaats aan te wijzen.

Wijst nu toch de bevrachter een laadplaats aan en neemt de vervoerder daar ligplaats, dan is de eerste niet aansprakelijk voor de schade, voortvloeiende uit het innemen van eene ongunstige ligplaats.

Evenmin als uit de onderhavige overeenkomst volgt uit onze wet dat de bevrachter, eene ligplaats aanwijzende, aansprakelijk is voor de schade, voortvloeiende uit het innemen van eene ongunstige ligplaats.

Art. 517d W. v. K. sluit de toepasselijkheid van het Nederlandsche recht niet uit wanneer de inlading niet in een Nederlandsche havenplaats heeft plaats gehad.

De vraag of in een dergelijk geval dat recht toepasselijk is moet worden beantwoord naar algemeene regelen van internationaal privaatrecht. In casu luidt het antwoord bevestigend.

Een vervoerder is in het algemeen aansprakelijk voor te vroeg wegvaren.

Dit wordt anders indien de bevrachter eene laadplaats aanwijst waar het schip niet veilig kan liggen en hij niet elders wenscht aan te leggen.

De toevoeging van de woorden: «and lie always afloat» aan de clause «or so near thereto as she may safely get» heeft ten gevolge, dat de vervoerder ook genoegen moet nemen met eene laadplaats, waar op bepaalde perioden het schip niet vlot kan liggen, mits het innemen der lading daardoor niet onredelijk wordt vertraagd; op zoodanige plaats wordt het schip dan evenzeer geacht veilig te kunnen liggen en de bevrachter mocht zoodanige plaats als laadplaats aanwijzen.

Op dezen rust het bewijs dat de aangewezen laadplaats eene zoodanige was.

Medewerken aan de inlading beteken geen prijsgeven van het recht op schadevergoeding wegens niet-tijdig terbeschikkingstelling van het schip.

De N. V. Motorschip «Fivel» te Delfzijl, eischers in conventie, gedaagde in reconventie, proc. Mr. A. Brand, tegen

J. Goudekot Jr., te Amsterdam, gedaagde in conventie, eischer in reconventie, proc. Mr. J. F. Th. van Valkenburg.

De Rechtbank, enz.;

Overwegende, ten aanzien van het recht:

1. Wat betreft den eisch in conventie:

O. dat deze eisch, voor zooveel hij strekt tot betaling van vracht tot een bedrag groot f 480 ter zake van het vervoeren van 120 tons steenen van Le Houdel naar Rotterdam niet is weersproken en derhalve voor toewijzing vatbaar is;

O. dat daarentegen die eisch voor het overige, te weten voor zoover hij strekt tot het verkrijgen van schadevergoeding tot een bedrag groot f 6875.56 niet kan worden toegewezen;

dat tusschen partijen onder meer vaststaat, dat ingevolge de tusschen haar

eveneens vaststaande overeenkomst van reisbevrachting het motorschip «Fivel» op 9 Juli 1929 te Le Houdel is aangekomen;

dat het daarop ligplaats heeft gekozen op aanwijzing van een agent van gedaagde en met het innemen van lading is begonnen; dat het, na gedeeltelijk beladen te zijn, bij laag water aan den grond is gevallen en heeft gekraakt en is opgehouden met laden; dat het ter ongeveer dezelfde plaats op 10 Juli 1929 bij ebtij nogmaals aan den grond is gevallen, waardoor schade werd toegebracht; dat het vervolgens met gedeeltelijke lading naar Rotterdam is weggevaaren;

dat nu eischers de schade door haar ten gevolge van een en ander geleden op gedaagde wenscht te verhalen en zulks op dezen, in de dagvaarding vermelden, grond, dat «gedaagde volgens de voorwaarden der bevrachtingsovereenkomst de plicht had aan te wijzen een ligplaats, waar de «Fivel» «always afloat» zou kunnen liggen»;

dat in de ten processe geproduceerde charterpartij van zoodanigen plicht van gedaagde echter geen melding wordt gemaakt, immers met betrekking tot het onderhavig punt slechts wordt vermeld: «That the said vessel shall proceed to Le Houdel near St. Valery sur Somme, or so near thereto as she may safely get and lie always afloat and there load a cargo of 300 tons stone»;

dat uit deze clause wel blijkt aan welke vereisten de laadplaats van het schip moest voldoen, maar niet dat het tot de plichten van den charterer behoorde zulk een laadplaats aan te wijzen;

dat hieruit volgt, dat indien — gelijk in casu is geschied — de charterer een laadplaats aanwijst, die aan de in de overeenkomst genoemde vereisten niet voldoet, de vervoerder de bevoegdheid heeft te weigeren aldaar ter inlading te gaan liggen, maar daaruit geenszins volgt, dat, indien hij zulks niet weigert, de charterer voor de schade daaruit voortvloeiende zou aansprakelijk zijn;

dat het ook onwaarschijnlijk is, dat partijen bedoeld zouden hebben, een dergelijke verplichting aan den charterer op te leggen;

dat immers bij de reisbevrachting de zorg en de verantwoordelijkheid voor de navigatie van het schip op den vervoerder rust en het dus ook aan hem is de laadplaats te bepalen;

dat de clause «or so near thereto as she may safely get and lie always afloat» dan ook slechts deze betekenis heeft, dat de vervoerder bij de bepaling van die plaats niet — wat het onderhavige geval betreft — is gebonden aan Le Houdel, maar, indien het schip in Le Houdel zelve niet vlot zou kunnen liggen, gerechtigd is, zonder wanpraestatie te plegen, elders ligplaats te nemen;

O. dat uit die clause dus allermindst volgt, dat de ligplaats door den bevrachter moet worden aangewezen en nog veel minder dat de bevrachter, zulk een ligplaats aanwijzende, aansprakelijk zou zijn voor de schade, welke de vervoerder lijdt ten gevolge van het feit, dat hij aan die aanwijzing heeft gevolg gegeven;

O. dat naar Nederlandsch recht deze materie wordt beheerscht door art. 518l. W. v. K.;

dat naar het oordeel der Rb. in dezen Nederlandsch Recht van toepassing is;

dat weliswaar volgens art. 517d van dat Wetboek de bepalingen van titel Va, die op de inlading betrekking hebben, steeds van toepassing zijn als de inlading in een Nederlandsche haven plaats heeft, maar daaruit omgekeerd niet volgt, dat wanneer de inlading niet in een Nederlandsche haven plaats heeft, die bepalingen niet van toepassing zijn, en de vraag, of in een dergelijk geval die bepalingen van toepassing zijn, naar algemeene regelen van internationaal privaatrecht zal moeten worden beantwoord;

dat, waar het geldt eene overeenkomst van reisbevrachting, aangegaan tusschen 2 Nederlanders in Nederland, betreffende een Nederlandsch schip en een reis naar Nederland, de vraag omtrent de verhouding van partijen ten aanzien van de aanwijzing van de laadplaats door Nederlandsch recht wordt beheerscht en wel meer in het bijzonder door het reeds genoemde art. 518l. W. v. K.;

O. nu dat een verplichting van gedaagde om op grond van de door haar verrichte aanwijzing eener ligplaats de ten processe gestelde schade te vergoeden evenmin uit genoemd wetsvoorschrift voortvloeit als — naar boven betoogd — uit den enkelen inhoud der door partijen gesloten overeenkomst;

dat immers wel art. 518l. lid 2, den bevrachter verplicht een laadplaats aan te

wijzen waar het schip onder meer vlot kan blijven liggen, maar die verplichting den bevrachter slechts wordt opgelegd als onderdeel van zijn in het eerste lid van bedoeld artikel neergelegd recht, de laadplaats aan te wijzen;

dat daaruit volgt, dat indien hij in die verplichting te kort schiet, dit slechts ten gevolge kan hebben, dat hij zijn zoo juist genoemd recht verspeelt — gedachte, die ook in art. 518m is tot uiting gebracht — zoodat hij dus geacht moet worden geen laadplaats te hebben aangewezen; maar de wet daaraan in geen deele de consequentie verbindt, dat hij de schade zou hebben te vergoeden door den vervrachter geleden als gevolg van het feit, dat hij, vervrachter, de door den bevrachter aangewezen plaats onverplicht heeft ingenomen;

dat derhalve eene verplichting van gedaagde, als door eischeres in haar dagvaarding voorondersteld en tot grondslag harer vordering gemaakt, noch krachtens de overeenkomst van partijen, noch krachtens de wet aanwezig was; waaruit volgt dat eischeres in dit gedeelte harer vordering niet kan worden ontvangen;

2. Wat betreft den eisch in reconventie: dat ook deze eisch strekt tot het verkrijgen van schadevergoeding en wel uit tweeërlei hoofde;

dat de Rb. allereerst zal behandelen den eisch tot schadevergoeding, steunende op de stelling, dat de kapitein van de «Fivel» niet had mogen wegvaren voor dat de geheele partij van 300 ton steenen was ingeladen;

dat vaststaat, dat de «Fivel» uit Le Hourdel is weggevaaren met een gedeeltelijke lading en vóórdat de laadtijd — volgens de charterpartij gold voor laden en lossen een termijn van «four days reversible» — was verstreken;

dat onder dergelijke omstandigheden de vervrachter in het algemeen inderdaad tot schadevergoeding is gehouden;

dat echter toewijzing der ingestelde vordering vooronderstelt dat de door den bevrachter aangewezen laadplaats voldeed aan de in de charterpartij genoemde hiërboven reeds besproken vereischten;

dat immers, indien op de bedoelde plaats het schip niet veilig kon komen en vlot liggen, de vervrachter niet verplicht was, daar de lading in te nemen;

dat in dat geval de vervrachter bevoegd en verplicht was zich naar een — zoo dichtbij als mogelijk gelegen — plaats te begeven, die aan de vereischten wél voldeed en de bevrachter alsdan daar de lading moest leveren;

dat echter de gedaagde in reconventie ten processe meer dan eenmaal heeft gesteld, dat de aflader den kapitein van de «Fivel» heeft medegedeeld niet elders dan te of bij Le Hourdel het restant der lading te kunnen aanleveren, wel positum door eischer niet op voldoende wijze is weersproken;

dat daaruit volgt, dat indien mocht komen vast te staan, dat de door den bevrachter aangewezen laadplaats aan de gestelde vereischten niet voldeed, de kapitein ook niet gehouden was eerst nog elders laadplaats in te nemen, maar bevoegd was binnen den laadtijd met gedeeltelijke lading te vertrekken;

dat partijen van meening verschillen omtrent de vraag óf de aangewezen laadplaats aan de gestelde vereischten voldeed;

dat gedaagde in reconventie zulks ontkent, en ter staving daarvan wijst op het tusschen partijen vaststaande feit, dat de «Fivel», op de genoemde laadplaats lading innemende, is komen droog te vallen;

dat daartegen echter de eischer aanvoert, dat Le Hourdel een haven is, waar alleen tijdens springtij — hetwelk periodiek weerkeert — «always afloat» kan worden geladen; dat de clausele «always afloat» met betrekking tot dergelijke havens beteekent: «always afloat tijdens springtij»; dat de «Fivel» juist bij het einde van een springtij te Le Hourdel aankwam en dat dus de kapitein van de «Fivel» met het innemen der lading had moeten wachten totdat een nieuw springtij intrad;

dat de Rb., mede op grond van de zeer stellige uitlatingen van de Engelsche schrijvers Carver en Scrutton, die zich uitvoerig bezig houden met de beteekenis der betreffende clausele voor havens, waar het getij sterk werkt, met den eischer van oordeel is, dat de toevoeging van de woorden «and lie always afloat» aan de clausele «or so near thereto as she may safely get», niet ten gevolge heeft, dat de vervrachter iedere laadplaats mag weigeren, waar het schip niet gedurende het geheele jaar vlot zou kunnen liggen, maar dat hij ook met een laadplaats moet genoegen nemen, waar op bepaalde perioden het

schip niet vlot kan liggen, mits de wisseling der perioden niet zoodanig is, dat de vervrachter gedurende een onredelijk langen tijd zou moeten wachten alvorens de lading te kunnen innemen — ander is dit, indien aan de woorden «always afloat» zijn toegevoegd de woorden: «at all times of tide»;

dat overeenkomsten partijen ook verbinden tot hetgeen door het gebruik wordt gevorderd en dat, nu partijen de clausele «and lie always afloat» in haar overeenkomst opnamen, de door gedaagde bij pleidooi geuite bewering, dat het, ook door de Rb. aanvaarde, gebruik in strijd zou zijn met de bepaling der wet — te weten art. 518l W. v. K., gesteld, zij ware juist, toch in ieder geval irrelevant is;

dat uit een en ander volgt, dat de door eischer aangewezen laadplaats aan de te stellen vereischten voldeed indien de «Fivel» daar bij hoogwater vlot had kunnen laden en niet gedurende onredelijk langen tijd op het intreden van hoog water had behoeven te wachten;

dat gedaagde echter voorts heeft betwist, dat de laadplaats aan die vereischten voldeed en heeft gesteld, dat ook bij springtij het water ter plaatse zóó laag valt, dat de «Fivel» droog zou komen te liggen en dat er op 9 Juli 1929 dan ook juist een bijzonder hoog springtij was;

dat eischer een en ander heeft ontkend;

dat omtrent deze feitelijke omstandigheden ten processe tot dusverre geen voldoende zekerheid is verkregen, daar de Rb. eenzijdig aan de door den eischer geproduceerde verklaring van den havenmeester te Le Hourdel iedere beteekenis moet ontzeggen, omdat die havenmeester zich niet uitlaat over de vraag, of de belading van de door hem genoemde schepen inderdaad «vlot» is geschied, maar anderzijds evenmin afdoende acht de verklaring, neergelegd in een schrijven van zekeren Alfr. Angot aan gedaagde d.d. 20 Oct. 1929, welk schrijven door gedaagde is geproduceerd;

dat weliswaar daarin wordt verklaard: «vessels are always loading there (i. e. Le Hourdel) completely dry», doch deze schriftelijke mededeeling van een derde tegen eischer niet afdoende bewijs oplevert van de door dien derde verklaarde feiten;

dat onder deze omstandigheden de eischer, die, ter staving van zijne vordering tot schadevergoeding, beweert, dat de aangewezen laadplaats aan de gestelde vereischten voldeed, zulks zal hebben waar te maken, waartoe de Rb. hem gelegenheid zal geven;

dat de door eischer in reconventie ingestelde eisch tot schadevergoeding in de tweede plaats steunt op de stelling, dat, terwijl volgens de overeenkomst de «Fivel» «about beginning June 1929» te Le Hourdel laadgereed had moeten zijn, dit schip eerst 9 Juli 1929 aldaar is aangekomen;

dat de Rb. van oordeel is, dat ook dit gedeelte van de verhouding van partijen naar algemeene beginselen van internationaal privaatrecht door Nederlandsch objectief recht wordt beheerscht en wel bijzonderlijk door art. 458 W. v. K.;

dat blijkens deze bepaling de bevrachter, zonder dat eene ingebrekestelling wordt vereischt, recht op schadevergoeding heeft indien het schip niet op den daarvoor bij de overeenkomst bepaalde tijd ten dienste van den bevrachter is;

dat dit laatste inderdaad het geval was; dat evenwel gedaagde tegen de ingestelde vordering in de eerste plaats heeft aangevoerd, dat eischer zijn recht op schadevergoeding heeft verworven, hetgeen zou blijken uit de ter zake overgelegde correspondentie en uit het feit, dat zij op 9 Juli 1929 aan de inlading heeft medegewerkt;

dat de Rb. deze meening niet kan deelen, daar eischer, hij moge dan niet hebben gesommeerd tot tijdige terbeschikbaarsstelling van het schip — waartoe hij blijkens art. 458 W. v. K. niet verplicht was — toch ook niet heeft nagelaten door middel van de gemeenschappelijke tusschenpersoon van partijen zijn teleurstelling over gedaagde's wanprestatie te kennen te geven en bij brief van 8 Juli 1929 zich zelfs alle zijne rechten ter zake voor te behouden;

dat ook de medewerking aan de inlading niet als een prijsgeven van het recht op schadevergoeding kan worden aangemerkt, daar blijkens art. 458 W. v. K. de bevrachting, indien het schip niet tijdig ter beschikking wordt gesteld, wel bevoegd doch niet gehouden is, de overeenkomst te verbreken;

dat gedaagde in de tweede plaats een beroep heeft gedaan op clausele 2 der charterpartij, volgens welke de vervrachter slechts in bepaalde, hier niet aanwe-

ge, gevallen aansprakelijk is voor «delay in delivery», doch gedaagde daarbij voorbijziet, dat deze clausele betrekking heeft op haar aansprakelijkheid voor ter vervoer overgenomen goederen en niet op het geval, dat de vervrachter zijn schip niet tijdig ter beschikking stelt om goederen in te laden;

dat gedaagde eindelijk een beroep heeft gedaan op overmacht, hoedanig beroep haar blijkens art. 458, lid 2, W. v. K. vrij staat, zoodat de Rb. haar tot getuigenbewijs daaromtrent zal toelaten;

dat op grond van dezelfde argumenten als met betrekking tot het eerste onderdeel van den eisch in reconventie gebezigd, duidelijk is, dat ook de toewijzing van dit tweede onderdeel vooronderstelt, dat de door eischer aangewezen laadplaats — welke hij, naar mag worden aangenomen, eveneens zou hebben aangewezen, indien de «Fivel» in begin Juni ware gearriveerd — aan de meergenoemde door wet en overeenkomst gestelde vereischten voldeed;

Recht doende:

1. In conventie:

Veroordeelt gedaagde, om aan eischeres te betalen tegen kwijting een som groot fl. 480, met de renten daarvan sedert den dag der dagvaarding tot de voldoening;

Verklaart dit vonnis tot zoover uitvoerbaar bij voorraad, mits tegen borgtocht of aanwijzing van voldoende zekerheid, binnen 8 dagen na hoogere voorziening te stellen of aan te wijzen en binnen gelijken termijn aan te nemen of te betwisten, en bij lijfswang;

Verklaart eischeres in het verdere deel harer vordering niet-ontvankelijk;

2. In reconventie:

Laat eischer toe, door getuigen te bewijzen:

dat op de namens eischer te Le Hourdel aangewezen laadplaats de «Fivel» bij springtij, hetwelk op geregelde tijden en met korte tusschenpoozen intreedt, veilig had kunnen komen en de ten processe bedoelde 300 ton steenen aldaar had kunnen inladen, terwijl zij ter plaatse vlot lag;

Laat gedaagde toe door getuigen te bewijzen:

dat ten gevolge van niet aan haar schuld te wijten omstandigheden, bijzonderlijk ten gevolge van machineschade, slecht weer en laag water te Abbeville, de «Fivel» niet in het begin van Juni 1929 te Le Hourdel ten dienste van eischer is gesteld;

Bepaalt enz.

Fiscale Kroniek

VERLENGING VAN DEN DUUR EENER VENNOOTSCHAP

De wet van 30 Augustus 1913 heeft het heffen van evenredige rechten bevolen op de verlenging van den duur eener vennootschap: 1.20 % registratierecht op het maatschappelijk kapitaal en 1.80 % overschrijvingsrechten over de waarde der onroerende goederen.

Zeggen wij slechts nopens de perceptie van het overschrijvingsrecht dat bij de verlenging de beslissing kan ingeroepen worden van 29 Juli 1929 (Rec. Gén. 1930 n° 1680) waarbij de werktuigen en gerieven onroerend door bestemming worden aangezien als roerend wanneer zij afhangen van een handelszaak. Het bestuur kan aldus m. i. slechts de schatting vorderen der onroerende goederen ter uitsluiting der roerende goederen onroerend door bestemming die rechtstreeks afhangen van de handelszaak.

Voor wat de heffing van de registratierechten betreft zijn er talrijke moeilijkheden opgerezen die op dit oogenblik nog niet tot een bepaalde oplossing gekomen zijn. Wat wordt bedoeld met de woorden maatschappelijk kapitaal waarover de evenredige rechten (1.20 %) worden geheven?

THEORETISCHE STELLINGEN.

Drie stellingen staan hier tegenover elkaar.

A) Door maatschappelijk kapitaal wordt alleen bedoeld het nominaal kapitaal en niet het maatschappelijk vermogen. Dit was de oorspronkelijke zienswijze van het Belgisch Bestuur: Ministerieel aanschrijven van 20 September 1913 (R. G. 15315, bl. 410). - Prof. Gothot heeft deze stelling verdedigd (Cours de droit fiscal 1924, n° 432) maar heeft ze verlaten in de uitgave van 1930 (n° 918) alsmede Prof. Schicks, Revue pratique du Notariat Belge.

De tekst die duidelijk schijnt stuit hier op een dubbele moeilijkheid: 1° zelfde woord: maatschappelijk kapitaal, in zelfde artikel, in het vorig alinea kan niet vereenzelvigd worden met het nominaal kapitaal. Dit wordt door de rechtspraak verduidelijkt bij de vrijstelling van evenredige rechten der kapitaalsverhoging doorerschating der activa waarover wij in een volgende kroniek breedvoerig zullen handelen. De uitspraak van het verbrekingshof is juist verschenen (Arrest 17 Dec. 1931 Rev. Prat. Soc. 1932, n° 3198).

2° Veel dieper schijnt nochtans tegen deze litterale toepassing de overweging geageerd te hebben dat zelfde alinea niet alleen voor de naamloze vennootschap werd neergeschreven maar ook voor alle handelsvennootschappen waarvan er absoluut vreemd blijven aan het begrip maatschappelijk kapitaal dat in de naamloze vennootschappen en ook in de samenwerkende vennootschappen een zeer bepaalde beduiding heeft verkregen (1).

Het is dan ook bij toepassing der evenredige rechten op de verlenging eener vennootschap in collectieven naam dat het Bestuur een nieuwe zienswijze voorstond.

B) Hier staan wij voor een zeer hybride stelsel dat in twee gepubliceerde beslissingen werd omschreven:

Beslissing 1 Oct. 1924 R. G. n° 16223. Door maatschappelijk kapitaal moet worden verstaan: «le capital primitif augmenté des mises qui ont été décidées au cours de l'existence de la société. Y compris notamment les sommes portées à la réserve légale, à des réserves extraordinaires ou à des comptes de prévision.»

Deze bewoording heeft ongetwijfeld voor doel gehad om eene vennootschap opgericht in 1903 met een kapitaal van 27.300 frank bij de verlenging in 1923 te belasten over haar geheel vermogen bedragende 1.053.000 fr. Wat niet verdeeld wordt, moet beschouwd als «mises décidées au cours de l'existence».

Beslissing van 5 Februari 1927 R. G. n° 16375: «S'il est permis de faire rentrer sous la dénomination de capital social les réserves de la société (réserve légale, réserve extraordinaire, compte de prévision etc.) qui constituent en quelque sorte le prolongement du capital, il n'en peut être de même des réserves occultes et des plus values latentes de l'actif social, lesquelles à défaut d'avoir été constatées et portées au bilan comme réserve, sont considérées par les associés comme des valeurs incertaines, des bénéfices non encore acquis, non susceptibles pour lors d'être incorporées effectivement au capital de la société.»

De onbeslistheid van het bestuur komt vooral duidelijk in het licht bij het nalezzen der aanmerkingen die op beide beslissingen volgen in het Recueil Général. In 1924 wordt veel breder geredeneerd dan beslist: Door een loutere fiscale fictie wordt de verlenging gelijkgesteld met de oprichting eener nieuwe vennootschap, en de perceptie gaat dus over «l'avoir net». Logisch is dit niet, daar bij de oprichting de heffing geschiedt op de brutto inbrengen.

In 1927 wordt bescheidener geredeneerd: «non pas l'actif de celles-ci mais bien le capital social tel qu'il apparaît au jour de l'opération.» (2)

Dit hybride stelsel (3) steunt hoofdzakelijk op het verslag door den Heer Wauwermans uitgebracht namens de middensectie waarin hij spreekt van «capital social majoré des bénéfices et minoré des pertes».

Hier wordt dus het recht geheven over het netto bezit, en dan slechts zoodals dit schijnbaar wordt geboekt. De meerwaarden die door de cijfers gedekt worden, worden uitdrukkelijk vrijgesteld. Deze geesteshouding komt vreemd voor in het kader der wet van 1913 met haar zeer strenge bruttoheffing, eerst in de jongste jaren gemilderd voor de handelszaak.

Deze zienswijze werd gedeeld door Resteau. Les sociétés anonymes devant les lois Belges. Deel IV 1913 n° 2366. Zij werd aan beide fronten bekampt door Professor Gothot, die ze eerst bestookte van uit de stelling: nominaal kapitaal (Editie 1924 loc. cit.) en die ze jongst aanvalt van uit een nieuwe stelling; avoir net social (Cours de droit fiscal 1930, Derde uitgave, n° 918).

C) Een laatste stelling fiscaal de strengste, wordt voorgestaan niet door het Bestuur, maar door Prof. Gothot (loc. cit.) en ook door A. Lieben, eere-notaris die zeer schrander in de Revue Pratique du Notariat de fiscaliteit tegenover de handelsvennootschappen naspeurt (4) Capital social staat gelijk met: avoir net social. (5)

De houding van Prof. Gothot en Lieben

wordt door hen zelf hoofdzakelijk verklaard door de machtig aangroeiende rechtspraak die bij de kapitaalsverhooging door loutere herschatting der activa « capital social » niet durft te verklaren als gelijkstaand met nominaal kapitaal. Hoe zou dit een regel verder wel het geval zijn?

Logisch te redeneeren bij de toepassing der wet van 1913 lijkt mij absoluut niet aangewezen. Logisch zou capital social ofwel nominaal kapitaal, ofwel brutto actief dienen te beduiden. Netto actief is in elk geval ook onlogisch.

Dit schijnt mij wel de gezonde redeneering: de woorden die de wetgever heeft gebruikt hebben geen overwegend belang daar de praktijk nu veel scherper de begrippen gezet heeft. Wie heeft er b.v. in 1913 in de kamer gedacht op kapitaalsverhooging door herschatting der activa. (6) Nochtans is het deze die theoretisch tegenover de heffing bij verlenging dwars zit. Wat vast staat is dat bij de oprichting over alle bruto inbrengen evenredige rechten verschuldigd zijn. Dat ze dat ook zijn bij de kapitaalsverhooging is logisch, al heeft ook de wet slechts gesproken van de verhooging van het maatschappelijk kapitaal. « Quod plerumque fit! De fiscus zelf heeft deze stellingen verdedigd. Laten wij zeggen dat deze onaanvechtbaar zijn. In deze orde van gedachten zie ik geen bezwaar dat in alinea c. de verhooging van het maatschappelijk kapitaal beduidt bruto inbreng omdat voor de oogen van den wetgever de normale kapitaalsverhooging stond, zonder premiën noch overname van passief, waar dus de kapitaalsverhooging de bruto inbreng dekt. Nu komen daar plots de Ateliers de la Basse Sambre met een vurigen advocaat Caprasse, de niet belastbaarheid der kapitaalsverhooging gesteund op herschatting der activa opwerpen. De rechtbanken zien onmiddellijk in dat hier schrandere geredeneerd werd en treden bij: dit kan maar met in dit geval te constataren dat de nochtans daadwerkelijke verhooging van het nominaal kapitaal absoluut niet belastbaar kan zijn. Nu zeggen de theoretici: dus heeft de wetgever met maatschappelijk kapitaal niet het nominaal kunnen bedoelen. De wetgever heeft dit wel kunnen bedoelen, omdat hij de problemen niet heeft ingezien die sindsdien zijn gesteld geworden.

Ik zie er dus geen bezwaar in dat in twee op elkaar volgende zinnen het zelfde woord twee verscheidene begrippen dekt. In de spreekwijze van 1913 is deze onduidelijkheid absoluut verklaarbaar. (7)

RECHTSPRAAK.

Hier hoeven wij nu duidelijk te onderscheiden de rechtspraak betreffende vennootschappen in collectieven naam en naamlooze:

a) voor de eerste zijn er twee arresten: Arrest van het Beroepshof te Luik 6 November 1925 R. G. n° 16335.

Arrest van het Beroepshof te Gent 17 Maart 1926 R. G. n° 16335.

In beide gevallen wordt het maatschappelijk kapitaal uitgebreid tot de niet uitgedeelde winsten. De bewoording van den Heer Wauwermans wordt als verantwoording gebruikt.

Wij moeten ons niet ontdruken dat wanneer met zekerheid bewezen werd dat door maatschappelijk kapitaal nominaal kapitaal werd aangeduid, het toch een probleem zou blijven om te weten wat daarmee bedoeld moet worden, in een vennootschap in collectieven naam. Dat is m.i. het eenige probleem ter zake, wanneer we vast houden aan de natuurlijke beduiding: capital social.

De bedoelde vonnissen hebben dan ook een tweeslachtigheid: zij grijpen enerzijds naar theoriën en m.i. dwalen zij; anderzijds nemen zij de concrete oprichtingsakten ter hand en daar lijken zij op vasten grond te staan. Het arrest van Gent noteert aldus dat de oprichtingsakte beveelt dat niet uitgekeerde winsten bij het maatschappelijk fonds zouden gevoegd worden. Zoo worden de reserve echte inbrengsten krachtens de oprichtingsakte.

Theoretisch staat het eerste arrest bij de derde stelling en het tweede bij de tweede.

b) Voor de naamlooze vennootschappen vind ik niet zooveel rechtspraak. Merken wij eerst op dat niemand betwist dat wanneer de duur des vennootschap verstreken is, de verlenging niet meer mogelijk is. Wordt ze geacteerd dan is het bepaald een oprichting eener nieuwe vennootschap. (Kortrijk 28 Juni 1928 Rev. Prat. des soc. 1929, bl. 297). Er wordt in dat geval betaald over de bruto inbrengen met in aanmerking der jongste administratieve uitspraken over den inbreng van handelszaken. Dit is niet alleen voor de praktijk

van zeer groot belang, maar ook theoretisch. Wat dus onder de beslissing van 1 December 1924 werd aangemerkt (zie hoger) houdt geen stand. Verlengen is niet herstichten en wordt ook heel anders belast!

Ik vind alleen voor de naamlooze vennootschappen een vonnis van de rechtbank van Gent van 24 Maart 1930 (Rev. Prat. du Not. 1930, bl. 687) bekrachtigd door een arrest van het Beroepshof van Gent, van 30 Juni 1931 (Rev. prat. 1931, bl. 469). De eerste strikte stelling die alleen het heffen der rechten toelaat op het nominaal kapitaal wordt hier categoriek voorgestaan. Het lijdt geen twijfel dat het verbrekingshof over dit arrest zal uitspraak te doen hebben, zoodat hier een eindschikking minstens in de rechtspraak voor de deur staat.

Uitzondering voor samenwerkende vennootschappen en kredietverenigingen

De wet van 1 Juni 1931 heeft een speciale regeling getroffen voor samenwerkende vennootschappen en kredietverenigingen die een veranderlijk kapitaal hebben. De rechten worden geheven niet op het minimum kapitaal (art. 117 der wet op de handelsvennootschappen) ook niet op het totaal bedrag dat door de vennoten werd ingeschreven maar slechts op het bedrag dat door de vennoten werd ingeschreven en gestort. Bij deze uitzondering komt er een tweede vloeiende uit het feit dat de Kamer een amendement verworpen heeft dat de belastbaarheid van reservefondsen voorzag, zoodat de regeering aanneemt dat voor deze vennootschappen slechts het gestorte kapitaal belast kan worden ter uitsluiting van alle reservefondsen. (Circ. Rev. Gén., n° 17038). Voor deze vennootschappen alleen is de basis der heffing duidelijk omschreven. De andere vennootschappen dienen te wachten op de uitspraak van het verbrekingshof. Pr. THUYSBAERT.

(1) Zie daarover de litteratuur in de besluiten van advocaat Generaal Collard Belg. Judic. 1931. col. 390.

(2) Prof. Gothot ziet in beide beslissingen een essentieel verschil. (Cours 1930, n° 918). Ik merk dit verschil slechts in de aanmerkingen, daar de beslissing van 1924 niet zegt: avoir net, maar « mises décidées au cours de l'existence ».

(3) Het wordt nog gehuldigd in de beslissing van 15 Februari 1929. Rec. Gén. n° 16695. De evenredige rechten worden niet geheven op de deelen van het kapitaal die gereduceerd werden, wat duidelijk is, en zelfs de verliezen vastgesteld in de jongste balansrekening voor de verlenging mogen van het nochtans niet gereduceerde kapitaal worden afgetrokken.

(4) Denklijk ook M. Feye, Les bases de perception du droit d'enregistrement sur les actes de prorogation de la société. Rev. Prat. des sociétés, 1927, n° 2747. Verdedigt hij de heffing op het bruto of netto actief. Duidelijk kleefte hij de tweede stelling aan in de aanmerkingen bij de bestuurlijke beslissing van 5 Februari 1927. Rev. prat. soc. 1927, bl. 88 en bl. 342.

(5) Enregistrement Société Prorogation. Base impossible. Revue Prat. du Notariat Belge 1931, bl. 517.

(6) Wel Resteau in zijn beroemd werk Deel IV n° 2358 na de stemming der wet. Resteau ziet trouwens zeer duidelijk de zeer wisselende beteekenis van het woord: capital social.

(7) Er zou nog van een 4de stelling dienen gesproken die echter slechts door een aanmerking in het Recueil Général wordt verdedigd (zie hoger R. G. n° 16223). De verlenging wordt gelijkgesteld met de stichting. Niemand heeft echter de gevolgtrekking doorgedreven dat dan het bruto actief belastbaar zou zijn.

Ministerieele Omzendbrief

NAAMLLOOZE VENNOOTSCHAPPEN REGISTRATIERECHT

Mijnheer de Bestuurder,

Ik heb de eer U te laten weten dat, bij arrest van 17 December 1931, het Hof van Verbreking besloten heeft dat het evenredig registratierecht gevestigd bij artikel 4, littera b, der wet van 30 Augustus 1913 niet verschuldigd is in geval van verhooging van het kapitaal eener naamlooze vennootschap bij wege van inlijving der reserven en van herschatting van het maatschappelijk actief.

Voormeld arrest luidt als volgt:

Het Hof,

Gehoord den Heer Raadsheer Waleffe in zijn verslag en op de conclusies van Mijnheer Gesché, advocaat generaal;

Op het eerste middel, getrokken uit de schending van artikels 1832 en 1833 van het Burgerlijk Wetboek en van artikels 4, 9, 10, 26 tot 114, 175 tot 185 der wet op de handelsvennootschappen, inhietgeen het aangetast arrest besluit dat de kapitaalsverhooging eener naamlooze vennootschap, bij wege van inlijving der reserven en der meerderwaarden, geschiedt met de hulp van fondsen toebehoorende aan de vennootschap door het uitwisselen eener louter inwendige verrichting, zonder dat eenig goed van de persoonlijkheid have der vennoten overgaat in deze der vennootschap; dat, diensgevolge, zulke akte van kapitaalsverhooging niet onderworpen is aan het evenredig registratierecht gevestigd bij artikel 4 der wet van 30 Augustus 1913, gewijzigd door artikel 17 der wet van 24 October 1919 en 127 van deze van 2 Januari 1926;

Aangezien de wetgever, door de uitdrukking « maatschappelijk kapitaal » die hij gebruikt

heeft in artikel 4, littera b, der wet van 30 Augustus 1913, het gezamenlijke der door de vennoten ingebrachte goederen bedoeld heeft, 't is te zeggen de goederen die niet in de maatschappelijke have waren en die van buiten gekomen zijn, om zich erbij te voegen;

Dat het, immers, het totaal bedrag der inbrengsten is welk de wet tot grondslag gegeven heeft aan het evenredig recht waarmede ze de akten houdende stichting van vennootschappen belast; dat bij gemis aan het zeker teken van een tegenstrijdigen wil, men vermoeden moet dat ze bedoeld heeft, met de « akten houdende wijziging eener vroegere vennootschap met verhooging van maatschappelijk kapitaal » te belasten met hetzelfde recht, denzelfden grondslag te geven aan dit recht, te weten de totale waarde der inbrengsten;

Aangezien, in voorhandige zaak, de akte vermeldt dat de vennootschap beslist heeft: 1° haar kapitaal van 2.100.000 frank te brengen op frank 4.200.000 door inlijving bij het aanvankelijk kapitaal van een zekere som voortspruitende uit de herschatting der nijverheidsgebouwen, de machines en werktuigen en van een andere som vooraf te nemen op de bijzondere reserve der vennootschap; 2° aan de aandeelhouders nieuwe aandelen toe te kennen tot vertegenwoordiging van de rechten voortvloeiende uit die aanwendingen;

Aangezien die verrichting alleenlijk bestaat in een wijziging van de innere inrichting der vennootschap, verwezenlijkt wegens en met behulp der goederen die ze bezat, zonder eenige van buiten gekomene inbrengst; dat het, immers, goederen geldt welke, voor een deel, niet voorkwamen in de voorgaande balansen, omdat er, in de beraming van het actief, geen rekenschap gehouden werd van verscheidene elementen, inzonderheid van de waardevermindering der munt, en voor een deel, slechts erin voorkwamen als in reserve gesteld en onuitkeerbaar geworden en, zooals de andere elementen van het actief, aan al de maatschappelijke gevaren onderworpen; dat, ten slotte, de uitgifte van nieuwe aandelen en hunne toekenning aan de houders der aanvankelijke aandelen het verplicht corollarium dier verrichting uitmaken;

Aangezien men niet kan beseffen, zooals de eischer het doet, dat de aan de boeking onderworpen akte twee onderscheidene verrichtingen behelst die de uitkomst zouden zijn van de beslissing der algemeene vergadering der aandeelhouders: 1° verdeling onder de aandeelhouders van het bedrag van een deel der reserven der vennootschap; 2° verhooging van het kapitaal door het inbrengen van elke der vennoten van het deel dat hem komt toegekend te worden;

Dat immers, indien de algemeene vergadering der vennootschap de macht heeft de eerste dier verrichtingen te beslissen, 't is te zeggen de overdracht van de beschikbare maatschappelijke have van het vermogen der vennootschap op dit der aandeelhouders, ze de tweede niet kan opleggen aan de aandeelhouders die altijd vrij zijn al dan niet eene verhooging van kapitaal te onderschrijven;

Aangezien er uit die beschouwingen volgt dat het middel niet gegrond is;

Op het in de tweede plaats komende middel, getrokken uit de schending van artikel 4, littera b, der wet van 30 Augustus 1913 omdat, aan te nemen zonder grond dat de verhooging van het maatschappelijk kapitaal door inlijving der reserven geschieden kunne zonder nieuwe uitwendige inbrengsten, er niettemin blijft dat voormeld arrest deze wetsbepaling geschonden heeft met de eischbaarheid van het recht van inbreng op de akte van verhooging van kapitaal van voorhandige zaak te verwerpen, gezien het recht waarvan gewag een recht van akte is dat, door zijnen aard, geheven wordt volgens den uitwendigen vorm van het geschrift en, diensgevolge, op het bedrag aangegeven in de akte van verhooging van kapitaal, zonder zich te bekommeren of er inwendige of uitwendige inbrengst, werkelijke of louter schijnbare inbrengst voorhanden is;

Aangezien de stof der belastingen van openbaren aard is; dat het middel dus niet kan onvankelijk verklaard worden, omdat nieuw;

Aangezien het evenredig recht gevestigd bij artikel 4 der wet van 30 Augustus 1913 een recht van akte is in dien zin dat het verschuldigd zijn van dit recht ondergeschikt is aan de voorlegging van het geschrift tot bewijs van de door het tarief beoogde juridische verrichting, doch niet in dien zin dat het de vormakte zelf is die getroffen is in de plaats van de juridische verrichting welke ze vaststelt; dat dit recht dus berekend dient te worden in evenredigheid met het werkelijk bedrag der in de akte vastgestelde verrichting;

Aangezien de betwiste akte, zooals hoger gezegd, geenerlei verhooging van het maatschappelijk kapitaal naar de bewoordingen van voormelde wet vaststelt; dat de rechter der grondzaak dus rechtmatig besloten heeft dat het evenredig recht niet verschuldigd was;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening; legt de onkosten ten laste van de eischer en verwijst hem tot het betalen der vergoeding van honderd vijftig frank aan den verweerder.

Het Beheer heeft besloten zich voortaan te voegen naar de rechtsleer van dit arrest.

Ik verzoek U, Mijnheer de Bestuurder, onverwijld onderrichtingen te geven opdat de op dezelfde kwestie ingeleide gedingen opgegeven worden en de kosten in uitgaaf lastens de Schatkist aangenomen worden.

Aangaande de heffingen welke gedaan werden in een tegenovergestelden zin van den door het Hof van Verbreking gevestigden regel en die tot nog toe het voorwerp niet uitgemaakt hebben van eene dagvaarding voor 't gerecht of van eene aanvraag tot teruggaaf, deze zullen ambshalve niet gewijzigd worden. Daarentegen, de te veel geinde rechten en niet getroffen door verjaring zullen zonder verwijl teruggegeven worden aan de rechthebbenden die zulks aangevraagd hebben of zullen aanvragen. Wat betreft de belastingplichtigen die aan den Staat eene aanmaning tot teruggaaf aangezegd hebben, er zal hun boven de hoofdsom, de interesten tegen 5,50 t. h. sedert den datum van de beteekening van het exploit betaald worden, alsmede de kosten van dit exploit, indien de belanghebbenden zulks aanvragen.

Namens den Minister,
De Algemeene Bestuurder,
G. NEMERY.

Mededeelingen

BEROEPSJUBILEUM VAN MR NIKO GUNZBURG

De oude traditie trouw, kwamen op Zaterdag, 19 Maart l.l., de oud-stagisten, medewerkers en balievrinden onder geleide van Mter E. Temmerman, d.d. stafhouder, te saam in de woning van onzen confrater Mter Niko Gunzburg, om de vijf en twintigste verjaring zijner intrede in de balie gemoedelijk en vriendschappelijk te vieren.

De feesteling, omringd door zijne dame, alsook door dokter en Mevrouw I. Gunzburg, glansde van geluk bij het aanschouwen dezer schaar confraters en trad ontroerd vooruit wanneer zijn eerste stagist, Mter J. Stryckers, in ons aller naam het woord nam.

« Gij zijt steeds voor ieder uwer stagisten een model-patroon geweest », zoo ving de spreker aan, en ontwikkelde zijn indrukken op eene zoo welsprekende wijze dat na deze rede de redenaar zoowel als de feesteling werden gefeliciteerd.

Confrater Gunzburg heeft een zeer groote rol in het juridisch leven gespeeld; dit getuige zijn onverdroten iever als medewerker aan den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden; dit getuigen zijne doctrinale werken over burgerlijk recht en strafrecht; dit getuige de inrichting der rechtskundige congressen aan dewelke zijne persoonlijkheid steeds is verbonden geweest; dit getuige de leeraarstoel die hij met zooveel kunde aan de Gentsche Hoogeschool bekleedt; dit getuige ook de spontane manifestatie die op dezen dag plaats greep.

Wat Mter Stryckers zegde werd door ons allen meegevoeld. Na hem sprak Mter Hector Lebon, als ondervoorzitter van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden, eenige woorden tot den jubilaris en legde nogmaals nadruk op de gewaardeerde medewerking van den feesteling aan al de werkzaamheden die den Bond in de laatste vijf en twintig jaar ingericht had.

Mter Temmerman, sprekende in naam der Antwerpsche balie, sloot zich aan bij de vorige sprekers en wenschte den feesteling nog lang leven, zijn vurigen wensch uitdrukken hem binnen vijf en twintig jaar nogmaals te kunnen vieren.

Onze confrater Gunzburg, bewogen door deze diepgemeende betooging dankte zijne balievrinden, stagisten en medewerkers, voor den bloemenkorf zijne gade aangeboden zoowel als voor het meesterlijk portret te dier gelegenheid geschilderd door den Antwerpschen kunstschilder Leo Bervoets.

Het Rechtskundig Weekblad voegt bij dezen zoo verdiende lof, zijne beste wenschen en hoopt dat Mter Niko Gunzburg, die van den beginne af zijne medewerking verleende aan het Rechtskundig Weekblad, nog lange jaren de groote kracht moge blijven die hij steeds geweest is voor de Vlaamsche juridische cultuur.

Hij leve lang!

AANSTAANDE ZITTING VAN HET INSTITUT INTERNATIONAL DE DROIT PUBLIC

Het Institut international de droit public zal zijne aanstaande zitting houden op 7, 8 en 9 April, in de lokalen der Rechtsfaculteit der Universiteit van Parijs.

De eerste zitting zal van administratieven aard zijn. Zij zal worden voorgezeten door den Heer Fleiner, professor aan de Rechtsfaculteit te Zurich, tegenwoordig voorzitter van het Institut. Er zal op deze zitting overgegaan worden tot de verkiezing van een nieuwen voorzitter en van de leden van den beheerraad.

Tijdens deze zitting zal ook de algemeene secretaris van het Institut, professor B. Mirkine-Guetzévitch, het vierde deel voorleggen van het « Annuaire de l'Institut », dat onmiddellijk na dezen zittijd zal verschijnen. Zooals de vorige jaren zal dit werk dat opgesteld werd door den algemeen secretaris, een overzicht geven van alle wetten betreffende het publiek recht en van alle grondwettelijke teksten die voor alle landen der wereld tijdens het jaar 1931 uitgevaardigd zijn geworden.

Het Institut zal zich ook bezighouden met het uitgeven van de eerste deelen eener bibliotheek die belangrijke monographiën zal verzamelen, gewijd aan de kennis van het publiek recht en de politieke wetenschap, behandeld door meesters in deze wetenschappen. Eene eerste reeks van deze boekdeelen zullen werken bevatten van de H.H. Fleiner, Politis, Jéze, Laski, Thoma, Scelle, Bonnard, Garner, Laun, Laferrière, Kelsen, Rolland.

De volgende zittingen van het Instituut zullen gewijd zijn aan de bespreking van wetenschappelijke verslagen over de volgende punten:

De rol der parlementaire commissies. — Verslaggevers: MM. Joseph Barthelemy, Rolland (Frankrijk); Kaufmann, Schüeking (Duitschland); Gascon y Marin (Spanje); Fairlie (Vereenigde Staten).

De scheiding der machten. — Verslaggever: M. Redlich (Oostenrijk).

Het verhaal tegen administratieve beslissingen. — Verslaggevers: MM. Bonnard (Bordeaux); Fleiner (Zwitserland); Garner (Vereenigde Staten); Jellinek (Duitschland); Laski (Groot-Bretagne); Weyr (Tchecko-Slovakije).

Het parlementair regiem en de volksstemming. — Verslaggevers: MM. Jellinek, Thoma (Duitschland); Gaston Jéze en Mirkine-Guetzévitch.

Het Argentijnsch systeem en de federale beslissing in de provinciën. — Verslaggever: M. Bielsa (Argentina).

De theorie van het internationaal bestuur. — Verslaggever: M. Scelle.

INTERNATIONAAL CONGRES VOOR VERGELIJKENDE RECHTSWETENSCHAP

Het bureel van de internationale Academie voor vergelijkende rechtswetenschap, waarvan de zetel gevestigd is te 's Gravenhage, heeft in het internationaal instituut voor intellectuele samenwerking zijn driemaandelijksche vergadering gehouden onder voorzitterschap van den Heer Henri Levy-Ulmann, professor aan de rechtsfaculteit te Parijs, ondervoorzitter der Academie, bijgestaan door Professor E. Balogh, algemeen secretaris.

Het bureel heeft de laatste schikkingen genomen voor de organisatie van het internationaal congres, dat zal plaats hebben te 's Gravenhage van 2 tot 7 Augustus aanstaande.

Dit congres, waarvan het ontwerp sedert meerdere jaren ter studie ligt en dat thans zal verwezenlijkt worden, zal een mijlpaal zijn in de ontwikkeling der internationale juridische betrekkingen. Het zal inderdaad het eerste wereldcongres zijn tusschen juristen. Twee en vijftig Staten hebben nationale komiteën opgericht die voor het congres verslag zullen uitbrengen. Bij den algemeen secretaris der Academie werden reeds twee honderd verslagen ingediend.

De algemeene verslaggevers zullen gekozen worden tusschen de meest vooraanstaande persoonlijkheden op rechtskundig gebied in de verschillende landen.

De belangstelling voor dit congres is zeer levendig. Ten einde aan te toonen welk belang aan deze bijeenkomst gehecht wordt voor den vrede, heeft de dotatie Carnegie voor internationalen vrede een belangrijke subsidie voor het congres ter beschikking gesteld.

VLAAMSCH SCHEEPVAART BOND STICHTING

Wanneer Kapitein Meulemeester over enkele maanden in den schoot der Vlaamsche Conferentie te Antwerpen zijne lessen over praktische zeevaartkunde gaf, stelde hij tevens de gedachte vooruit dat het wenschelijk was eene vereeniging te stichten die als doel zou hebben de scheepvaart gedachte onder de Vlaamsche bevolking te bevorderen. Het Bestuur der Vlaamsche Conferentie trad die gedachte bij, en er werd onmiddellijk verbinding gezocht met de vereenigingen voor toerisme.

Na enkele voorbereidende vergaderingen werd er op Donderdag 31 Maart 1932 overgegaan tot de stichting eener vereeniging zonder winstbejag: «Vlaamsche Scheepvaart Bond». Deze stichting had plaats in de prachtige zalen van het Scheepvaart-Museum te Antwerpen.

Na eene zeer kernachtige uiteenzetting van Kap. Meulemeester, werden de standregelen der vereeniging goedgekeurd. De Heer E. Beuckeleers, de onvermoeibare conservator van het Scheepvaart Museum, werd bij handgeklap tot eere-voorzitter uitgeroepen. Na aanstelling van een beheerraad, werd het dagelijks bestuur als volgt samengesteld: Voorzitter: Kap. Meulemeester; Ondervoorzitter: de heeren Verbrugge en Vande Velde; Secretaris-schatbwaarder: Kap. Forceville; Tweede secretaris: Adv. van den Brande.

Laten wij hopen dat deze jonge vereeniging spoedig tot vollen bloei zal komen, en er zal kunnen toe bijdragen om onze scheepvaart terug herop te wekken.

VLAAMSCH JURISTEN,

Gebruikt en verspreidt de Vlaamsche wetenschappelijke rechtslitteratuur.

Prof. M. A. KLUYSKENS: Beginselen van Burgerlijk Recht.
I. De Verbintenissen (2e druk).
II. De Erfenissen.
III. De Schenkingen en Testamenten.
Prof. M. N. GUNZBURG: Het Huwelijkscontract.
Prof. M. L. FREDERICQ: Beginselen van het Belgische Handelsrecht. I en II.
Prof. M. P. BELLEFROID: Dictionnaire Français-Néerlandais des termes du droit (3e druk).

Wetgeving

WET

tot vaststelling van de tijdelijke maatregelen met het oog op de handhaving van het begrotings-evenwicht (1)

HOOFDSTUK I.

Artikel 1. § 1. — De toelage van tien ten honderd toegevoegd aan de activiteitswedden bij de koninklijke besluiten van 22 Juli 1929 en van 27 Maart 1931, zoomede bij de wetten van 13 en 18 Juli 1930 en van 21 Juli 1931; houdt op te worden uitbetaald gedurende het tijdperk 1 April 1932-31 December 1933, aan: 1° de ongehuwde agenten; 2° de gehuwde agenten die den aan die toelage bij koninklijk besluit van 27 Maart 1931 en bij wet van 21 Juli 1931 toegevoegden bijslag niet ontvangen.

Voor de gehuwden die bedoelden bijslag genieten, wordt de toelage verminderd met de helft wanneer het eenvoudig indexcijfer van het gemiddelde der detailprijzen voor het gezamenlijke Rijk een getal aanwijst dat minstens 736 bereikt, zonder 771 te boven te gaan; zij valt weg wanneer het indexcijfer daalt beneden 736. Voor die agenten mogen wedde, toelage en bijslag te zamen niet 20.000 fr. overschrijden.

Het voor een maand in aanmerking te nemen indexcijfer is dit van de voorlaatste maand.

§ 2. — Voor de toepassing van vorenstaande paragraaf, worden weduwnaars en uit den echt of gerechtelijk van tafel en bed gescheidenen met de gehuwden gelijkgesteld.

Art. 2. — De toelage van 10 t. h. ingevoerd bij de wet van 31 December 1929, zooals deze gewijzigd is bij de wetten van 27 Juni 1930 en 21 Juli 1931, wordt niet meer uitbetaald van 1 April 1932 tot 31 December 1933.

Er wordt voor dit tijdperk een vergoeding voorzien ten bate van de gepensioneerden die het minimum van 100 frank per trimester genoten voorzien bij de wetten van 27 Juni 1930 en van 21 Juli 1931.

Deze vergoeding wordt vastgesteld op 100 frank per trimester, zonder dat het driemaandelijks bedrag van het pensioen en van de vergoeding 1.000 frank moge overschrijden.

De bijzondere voorwaarden, welke bij de wet van 27 Juni 1930 voorzien werden voor de toekenning van het minimum, zijn toepasselijk op de regeling van de vergoeding.

Art. 3. — Worden verminderd met 10 t. h.:

1° De verhoogingen bedoeld in artikel 5 der wet van 13 Juli 1930 en in artikel 5 van het koninklijk besluit van 22 Juli 1929;

2° de aanvullende toelage voorzien voor de wedden bij koninklijk besluit van 27 Maart 1931 en bij de wet van 21 Juli van hetzelfde jaar;

3° De kindertoelagen boven de bij wet van 4 Augustus 1930 op de gezinstoelagen bepaalde minima.

De korting zal, evenwel, niet toepasselijk zijn op de agenten die drie of meer kinderen te hunnen laste hebben;

4° De bij de koninklijke besluiten van 16 December 1927 en van 22 Juli 1929 voorziene geboortetoelagen;

5° De bij artikel 17 van het koninklijk besluit van 16 December 1927 aan de militairen van ondergeschikten rang verleende huishuurvergoeding;

6° Al de vergoedingen die geen werkelijke lasten dekken voor het door den Staat bezoldigd personeel;

7° De maandelijksche vergoeding van 400 frank, verschuldigd krachtens artikel 52, litt. j, der wet op de milite, de werving en de dienstverplichtingen (herdrukt in den «Moniteur» van 9 Maart 1929 krachtens artikel 23, aiinea 3, der wet van 7 November 1928) aan de miliciens verplicht tot twaalf, dertien of veertien maanden actieven dienst, en zulks zoodra zij acht maand hebben gediend.

Deze besnoeiing is van toepassing op de speciale weder in dienst tredenden waarvan sprake in artikel 61, litt. c, van vorenbedoelde wet;

8° De wekelijksche vergoeding van 150 frank verschuldigd krachtens artikel 52, litt. k, van vorenbedoelde militiewet, aan de miliciens gedurende de in litt. h van hetzelfde artikel voorziene wederoproepingstermijnen;

9° De termijnen van frontstreeprenten;

10° De militaire invaliditeitspensioenen van weduwen en wezen van militairen, de pensioenen van ascendenten en van militairen en de pensioenen der burgerlijke slachtoffers van den oorlog.

Voor de pensioenen aangehaald onder n° 10° blijft het huidige stelsel echter van kracht zoolang het een vermindering met 10 t. h. op het cijfer van het aan het eerste kwartaal 1931 verbonden pensioen medebrengt.

De in n° 1 tot 6 bedoelde bepalingen zijn van toepassing op het beschikbaar gesteld personeel.

Art. 4. — De in de artikelen 1 tot 3 voorziene opheffingen en besnoeiing gelden als de verminderingen die naar behoorlijk bedrag zouden geschied zijn ten gevolge van de verlaging van het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen.

Art. 5. — De wedden, welkdanige vergoedingen, pensioenen of als dusdanig geldende toelagen, toegekend door de provinciën, de gemeenten en de besturen die van dezelve of van den Staat afhangen, zoo noodig vooraf verminderd in zulke mate als de hierboven bedoelde voordeelen het reeds zijn, worden besnoeid of vallen weg onder dezelfde voorwaarden als laatstbedoelde.

Art. 6. — De regering wordt ertoe gemachtigd, met ingang van 1932, twee jaar de regeling uit te stellen van elke der annuïteiten bedoeld bij de artikelen 2 en 3 der wet van 12 Juni 1930

houdende toelating tot aflossing van het saldo der in 1920 in de Vereenigde Staten uitgegeven 7 1/2 t. h. leening \$ 50.000.000.

HOOFDSTUK II.

Ten einde het door het uitblijven van de herstelbetalingen veroorzaakt tekort aan te vullen, wordt voor de jaren 1932 en 1933, en onder de hier verder aangewezen voorwaarden, een opdecime bij de gezamenlijke vigeerende belastingen gevoegd.

Art. 7. § 1. — Er wordt, uitsluitend ten bate van den Staat, een buitengewone opdecime geheven op de hoofdsom der rechtstreeksche en der daarmede gelijkgestelde belastingen, met uitzondering van:

1° De grondbelasting;

2° De mobiliënbelasting op de inkomsten van titels uitgegeven door Staat, provinciën, gemeenten en andere openbare organismen of inrichtingen;

3° De bedrijfsbelasting verbonden aan belastbare jaarlijksche inkomsten beneden 35.000 frank.

§ 2. — De buitengewone opdecime wordt berekend op de belastingen over de dienstjaren 1932 en 1933.

Wat nochtans de mobiliënbelasting betreft op de in het buitenland geïnde inkomsten van vreemden oorsprong en op de taxes welke worden geheven bij afhouding naar rato van andere inkomsten dan die aangewezen in artikel 25, § 1, 2°, litt. b der samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen, is de opdecime slechts van toepassing op de belasting verschuldigd naar rato van de met ingang van 1 April 1932 toegekende of betaalbaar gestelde inkomsten; de regularisatie van de bedrijfsbelasting wordt gedaan afgezien van de aldus aan de bron afgehouden opdecime.

Wat de met de rechtstreeksche belastingen gelijkgestelde belastingen betreft, wordt de opdecime slechts geheven op het deel van de taxes bestemd voor het tijdperk dat op 1 April 1932 ingaat.

Art. 8. — Wort verhoogd met één decime, het bedrag, berekend volgens de bestaande tarieven, van de registratie-, griffie-, hypotheek-, successie-, zegelrechten, van de met het zegel gelijkgestelde belastingen, en van de belastingen op de vereenigingen zonder winstbejag, alsmede de met gezegde rechten en belastingen evenredige boeten. Wat betreft het zegelrecht en de daarmede gelijkgestelde belastingen, wordt het bedrag van het recht in hoofdsom en opcentimes afgerond tot den hooger decime.

Art. 9. § 1. — Onder voorbehoud van de clauseles voortspruitend uit handelsverdragen, wordt anderhalve opdecime geheven op het bedrag der douanerechten, accijnsrechten en bijzondere verbruikstaxes.

Uitzondering wordt gemaakt:

a) Wat de douanerechten betreft: voor de suiker (tarief n° 235); den brandewijn, de likeuren en de alcoholische bereidingen (n° 266, 267 en 269a), en de tabak (n° 277 en 278), alsmede de onder ex-195 van deze wet voorkomende posten;

b) Wat de accijnsrechten betreft: voor tabak, brandewijn en gegiste dranken uit vruchtensap of most;

c) Wat de bijzondere verbruikstaxes betreft: voor alcohol, brandewijn en andere alcoholische vchten.

§ 2. — Onverminderd de bepalingen van vorenstaande § 1 zullen de douanerechten, wat de in onderstaande tabel voorkomende tariefposten betreft, overeenkomstig de aanduidingen van deze tabel worden berekend.

Tabel: Zie Staatsblad.

§ 3. — Onverminderd ook de bepalingen van § 1, wordt het accijnsrecht op het vervaardigen van bier gevestigd op 1 fr. 60 per aangegeven kilogram grondstoffen.

§ 4. — Wordt bekrachtigd het koninklijk besluit van 5 Maart 1932, krachtens hetwelk de nieuwe rechten op de koffie, met ingang van 7 Maart, toegepast werden.

HOOFDSTUK III. — Allerhande bepalingen.

Art. 10. — De Minister van Financiën wordt er toe gemachtigd, naar eensluidend advies van den Kabinetsraad, alle of sommige bepalingen dezer wet in te trekken en bij de toepassing er van zoodanige maatregelen van toepassing en van verzoeking in te voeren welke wegens het algemeene belang mochten noodzakelijk blijken. Er zal aan de Kamers verslag uitgebracht worden over het gebruik dat van deze machtiging zal gemaakt zijn.

Art. 11. — Onder voorbehoud van de anders luidende bepalingen dezer wet, zal deze van kracht zijn daags na haar bekendmaking in den «Moniteur».

WETSVOORSTEL

houdende ontbinding van de rechtbanken van koophandel en verordening van algemeene verkiezingen voor de samenstelling van nieuwe rechtbanken van koophandel

TOELICHTING

Mevrouw, Mijne Heeren,

In antwoord op de interpellatie van ondergeteekende «over de noodzakelijkheid nog tijdens 't jaar 1932 tot de verkiezing voor de vernieuwing van de mandaten van al de handelsrechters over te gaan», heeft de achtbare Minister van Justitie verklaard dat, op 10 Juli 1932, verkiezingen voor de rechtbanken van koophandel zouden gehouden worden zonder, evenwel, te beloven dat deze verkiezingen algemeen zouden zijn. Uit zijn verklaringen ter vergadering van Vrijdag 18 Februari 1932 blijkt, daarentegen, dat deze verkiezingen alleen zouden gehouden worden voor de rechters wier mandaat op 15 September 1932 verstrijkt.

Met het oog op de wetten van 13 Juni 1924 en van 11 Mei 1927, houdende herinrichting van de rechtbanken van koophandel op grondslag van het algemeen stemrecht en instelling van het Handelsregister, kan men moeilijk aannemen dat op 10 Juli 1932 slechts gedeeltelijke verkiezingen gehouden worden.

Inderaad, zulke oplossing zou dit zonderling gevolg hebben, dat nevens elkaar rechters zouden zetelen bekleed met een mandaat hun verleend door hun gelijken en rechters die hun mandaat aan een lapmiddel te danken hebben!

Bij de herinrichting van de Werkrechtersraden, zou het bij niemand opgekomen zijn nieuwe raadsheeren te laten zetelen met eenigen van het oud regime.

In 't voorkomend geval, mag dit ook niet gebeuren: trouwens, de Regeering kan zich op artikel 11 van de wet van 13 Juni 1924 beroepen om eventueel de mandaten te wijzigjen welke, bij uitzondering, door haar verleend werden aan de rechters wier ambtstijd tot 15 September 1933 verlengd werd.

Daar zij, evenwel, niet geneigd schijnt haar toevlucht tot dit middel te nemen, ben ik zoo vrij voor te stellen de rechtbanken van koophandel tegen 15 September 1932 te ontbinden en — overeenkomstig artikel 7 van de wet van 13 Juni 1924 — tot algemeene verkiezingen te laten overgaan voor de werkelijke en plaatsvervangende leden van de rechtbanken van koophandel, die hun ambt zullen aanvaarden den dag dat de rechtbanken van koophandel, samengesteld uit magistraten met verlengd mandaat, ontbonden zijn.

Wij rekenen er op dat de Kamers dit voorstel zonder verwijl zullen willen behandelen.

J. CLYNMANS.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel

Op 15 September 1932, zijn al de rechtbanken van koophandel van rechtswege ontbonden.

Art. 2

Overeenkomstig artikel 7 van de wet van 13 Juni 1924, zal de bijeenroeping van de kiezers, ten einde over te gaan tot de verkiezing voor de rechtbanken van koophandel, plaats hebben op Zondag 10 Juli 1932.

Art. 3

De leden, gekozen op 10 Juli 1932, zullen op 15 September 1932 hun ambt aanvaarden.

Art. 4

In den loop van het jaar 1934 — en uiterlijk op 1 Maart 1934 —, zal door de algemeene vergadering van de leden der rechtbank — de plaatsvervangende rechters inbegrepen — overgegaan worden tot de uitlooting van de werkelijke en plaatsvervangende rechters die, in den loop van het jaar 1934, aan herkiezing zullen onderworpen zijn.

Art. 5

Bij uitzondering, zal het mandaat van de andere helft van de leden van de rechtbank van koophandel verlengd worden tot 15 September 1935.

J. CLYNMANS, Jos. BOLOGNE, E. JENNISSEN, C. FIEULLIEN.

Wetsontwerp tot wijziging van het Strafwetboek, van de wet van 17 April 1878, die den voorafgaanden titel van het Wetboek van strafvordering uitmaakt, en van de wet van 15 Maart 1874.

Verslag uit naam van de Commissie van Justitie
BELGISCHE SENAAT
Vergadering van 8 Maart 1932

Mevrouw, Mijne Heeren,

In het verslag besluitende tot goedkeuring van de internationale overeenkomst tot bestraffing van de internationale recidive, werden de verschillende maatregelen uiteengezet bij dit verdrag voorzien om in de verdragsluitende Staten de bestaande invindige wetgeving te volledigen en gelijk te maken. Het ons voorgelegde wetsontwerp heeft dus voor doel, zoowel aan de desbetreffende bepalingen van het Wetboek van Strafrecht, als aan de wet van 17 April 1878, die den voorafgaanden titel van het Wetboek van Strafvordering uitmaakt en aan de wet van 15 Maart 1874 op de uitleveringen, de noodige wijzigingen toe te brengen die wij overbodig achten hier te herhalen. Eensgezind hebben de aanwezige leden der Commissie van Justitie de eer u de goedkeuring van het wetsontwerp aan te bevelen. Aldus wordt de Belgische wet in volledige overeenstemming gebracht met de bepalingen der internationale overeenkomst op de valsche munterij.

Terloops zij erop gewezen dat deze in artikel 6 bepaalde dat de landen, die het beginsel van internationale recidive aanvaarden, de toepassing van dit beginsel zouden moeten uitbreiden tot de in het buitenland uitgesproken veroordeelingen wegens valsche munterij. Dit beginsel der internationale recidive geldt niet in België, zoodat de overeenkomst ten onzent in dit opzicht zonder uitwerking is en derhalve kunnen wij dit enkel betreuren met de Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken.

De Verslaggever, De Voorzitter,
LEGRAND. DU BOST.

Balieleven

Vlaamsche Conferentie der Balie van Gent

De Vl. Conf. der Balie van Gent heeft het uitstekend gedacht gehad aan al hare leden den hieronderstaanden oproep te zenden om deel te nemen aan het a.s. Rechtskundig Congres:

Het Bestuur der Conferentie noodigt zijne leden evenals de Heeren magistraten en al dezen die belang stellen in hare werking, dringend uit tot de vergaderingen, belegd door den «Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden» in de Hoogeschool te Gent, Voldersstraat, op Zaterdag, 2^e April, om 15 uur en op Zondag, 3^e April, om 10 uur.

De degelijkheid alsmede de verscheidenheid der studies die zullen voorgelezen worden en de terecht gevestigde faam der Heeren voordrachtgevers zullen en moeten voor allen een spoorslag zijn om te beantwoorden aan deze dringende en gemeende uitnoodiging en aanbeveling.

Hoogachtend.

NAMENS HET BESTUUR:

De Schrijver, De Voorzitter,
RAES J. E., VAN DE VELDE H., at.

Uitgever: Drukk. «Mercurius»

Best.: R. Van Cauteeren

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.95